ՀՈՐԻԶՈՆ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

KOMITAS
SALON FUNÉRAIRE
Entrusted for over 25 years
Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* ($595 value)
www.komitas.ca (514) 331-0400

horizon | HEBDOMADAIRE ARMÉNIEN – Supplément en français | ARMENIAN WEEKLY – English supplement

VOL. 46 / No. 46-47 (2388-2389), 8+4+4+4 էջ / $1.75

7-14 ԱՊՐԻԼ / 7-14 AVRIL / APRIL 7-14, 2025

Մեծ հանրահաւաք՝ ի պաշտպանութիւն արցախահայութեան իրաւունքներուն

29 Մարտին, Երեւանի Ազատութեան հրապարակին մէջ արցախահայութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան նուիրուած բազմահազարանոց ժողովրդային հաւաք տեղի ունեցաւ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի օրհներգերով։ Ժողովրդային հաւաքին կը մասնակցէին հազարաւոր արցախցիներ։ Հրապարակ բերուած էր Արցախի հսկայ դրօշը։

Ժողովրդային հաւաքի օրակարգային հիմնական հարցերն էին՝ Արցախի ժողովուրդի հաւաքական վերադարձի հարցի յառաջմղումը, Հայաստանի մէջ արցախցիներու ընկերային եւ այլ իրաւունքներու պաշտպանութիւնը, գերիներու ազատ արձակման ջանքերը եւ Արցախի մշակութային ժառանգութեան ու մասնաւոր սեփականութեան պաշտպանութիւնը։

Մասնակիցները մէկ վայրկեան լռութեամբ յարգեցին արցախեան պատերազմներուն զոհուած հերոսներու յիշատակը։ Դադիվանքի նախկին վանահայր Տէր Յովհաննէս քահանայ Յովհաննիսեան Տէրունական աղօթքը արտասանեց։

Յաջորդաբար տեղի ունեցան ելոյթներ օրակարգային հարցերու շուրջ։ Հաւաքի ընթացքին ներկայացուեցաւ պահանջագիր՝ ուղղուած ՀՀ իշխանութիւններուն եւ միջազգային հանրութեան։ Պահանջագիրին մէջ յատկապէս կ՚ըսուէր.

«Մենք՝ մեր պատմական հողէն բռնի տեղահանուած եւ բռնագրաւման ու ցեղասպանութեան զոհ դարձած Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան բնակիչներս եւ Արցախի արժէքը գիտակցող հայերս, համախմբուած Մայր

Հանրահաւաք... Շար. կարդալ էջ 6

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Մեծն Բրիտանիոյ Չարլզ Գ. արքայի թագադրութեան շքանշանի տուչութիւն

Կարդալ էջ 3

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Սարգիս Զէյթլեանի կիսանդրիի քօղազերծումը եւ արժանաւոր կերպով նշուեցաւ առեւանգման 40-ամեակը

Կարդալ էջ 3

Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբը Վանգուվրրի մէջ բարձրացուց հայ ռազմագերիներու հարցը

Մարտ 20-ին, Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբի Արեւմտեան շրջանի պատուիրակութիւնը Վանգուվրրի մէջ մասնակցեցաւ Պրիթիշ Գոլոմպիայի ուժանիւթի նախարար Ատրիան Տիքսի տարեկան դրամահաւաքին։

Ընդունելութեան ընթացքին, Հայ Դատի Յանձնախումբի ներկայացուցիչներ Էտի Փափազեան, Յակոբ Տէր Յակոբեան եւ Զելսի Փափազեան առիթ ունեցան հանդիպելու նախարար Տիքսի հետ, ինչպէս նաեւ նահանգային նախարարներու, Պրիթիշ Գոլոմպիայի Ազգային Ժողովի անդամներու եւ Գանատայի խորհրդարանի պատգամաւոր Տոն Տէյվիսի հետ։ Հանդիպումներու ընթացքին, Հայ Դատի Յանձնախումբի ներկայացուցիչները քաղաքական պաշտօնատարներուն ներկայացուցին Գանատայի զանազան քաղաքներու մէջ նախատեսուող Հայոց Ցեղասպանութեան ոգեկոչման ծրագիրները։ Պատուիրակութիւնը անդրադարձաւ Ատրպէյճանի իշխանութիւններու կողմէ իրագործուած ցեղային զտման եւ ցեղասպան քաղաքականութեան մասին, ինչպէս նաեւ Պաքուի մէջ ապօրինի պահուող հայ ռազմագերիներուն եւ հայրենի բնօրրանէն բռնի տեղահանուած արցախահայութեան վիճակին մասին։ Անոնք կոչ ուղղեցին Գանատայի քաղաքական ղեկավարութեան, որ լուռ չմնան այս ծանր իրողութեան դիմաց եւ գործնական քայլեր առնեն հայ ռազմագերիներու անյապաղ ազատ արձակման առնչութեամբ։

Ընդունելութեան ընթացքին Նախարար Ատրիան Տիքս ընդգծեց Արցախի բնիկ հայերու պապենական հայրենիք վերադառնալու իրաւունքը՝ շեշտելով, որ Գանատան պէտք է աւելի գործնական դերակատարութիւն ստանձնէ Արցախի հիմնահարցին գծով։

Al Nejmah
MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN

Սեփականատէր
Յարութ Սիփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնութիւն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Սուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիրի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | RestaurantI I Bakery I Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: **289.232.1200**
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Սարգիս Զէյթլեանի կիսանդրիի քօղազերծումը եւ արժանաւոր կերպով նշուեցաւ առեւանգման 40-ամեակը

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ «Սարգիս Զէյթլեան» կոմիտէին, Կիրակի, 30 Մարտ 2025-ին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Ազգ. վարժարանի «Բաստրմաճեան» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Սարգիս Զէյթլեանի կիսանդրիի քօղազերծում եւ յիշատակի երեկոյ՝ առեւանգման եւ նահատակութեան 40-ամեակին առթիւ, ներկայութեամբ Գանատայի Հայոց թեմի Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Բաժանմունքի վարիչ Հոգշ. Տէր Յակոբ Վրդ. Եագուպեանի, Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տէր Գառնիկ Քհն. Գոյունեանի, Քեպէգի երեսփոխան Սոնա Լախոյեան Օլիվիէի, Լաւալի Քաղաքապետարանի անդամ Սեգա Թոփուզեանի, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Ռաֆֆի Տօնապետեանի, ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամներու եւ ներկայացուցիչ Խորէն Տիմիթեանի, Լաւալի «Սարգիս Զէյթլեան» եւ Մոնթրէալի «Միհրան Փափազեան» կոմիտէներու անդամներու, պատկան մարմիններու եւ ուղեկից միութիւններու շրջանային ու տեղական վարչութիւններու ներկայացուցիչներու եւ հոծ բազմութեան։

Նախքան պաշտօնական ձեռնարկի սկսիլը, տեղի ունեցաւ Սարգիս Զէյթլեանի կիսանդրիի քօղազերծում, որուն ընթացքին խօսք առաւ Լաւալի «Սարգիս Զէյթլեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Հրանդ Թաշճեան եւ նշեց. «Այս յուշարձանը մեր հաւաքական պատուոյ տուրքն է աննկուն կամքով եւ նուիրումով օժտուած հերոսին, որ կերտուած է գանատահայ արուեստագէտ ընկեր Յակոբ Ճանպազեանի կողմէ», ապա հրաւիրեց ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Խորէն Տիմիթեան փոխանցելու ԿԿ-ի խօսքը։

«Մօտաւորապէս երկու տասնամեակ առաջ, Լաւալի մէջ կը հիմնուէր ՀՅԴ Գանատայի կառոյցի մէկ նոր կոմիտէութիւնը։ Հիմնադրումի այդ օրերուն, որոշում կը կայացուէր կոմիտէութիւնը անուանակոչելու Դաշնակցութեան գաղափարախօսութեան ռահվիրայ եւ առաջնորդ, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Սարգիս Զէյթլեանի անունով։ Որոշումը կայացաւ, որովհետեւ, ընկեր Զէյթլեանը հանդիսացած է արթուն պահակը Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան գաղափարախօսութեան եւ ազգային քաղաքական արեւելումին։ Որոշումը կայացաւ, որովհետեւ ՀՅԴ Գանատայի կառոյցի ընկերները որոշած էին հաւատարիմ մնալ իր գծած ուղեգիծին։ Որոշումը կայացաւ, որովհետեւ նահատակ ընկերոջ աւանդը անհրաժեշտ էր շարունակել երէկ եւ այսօր եւս։ Այսօր պատմական օր է, որովհետեւ Լաւալի Հայ կեդրոնը պիտի օժտուի ընկերոջ յիշատակը յաւերժացնող կիսանդրի յուշարձանով», ըսաւ Տիմիթեան, որմէ ետք վաստակաշատ դաշնակցականներ եւ Սարգիս Զէյթլեանի հետ դժուար օրեր ապրած ու պայքարած ընկերներ Վիգէն Յովսէփեանի եւ Փիթը Գարակէօզեանի ձեռամբ տեղի ունեցաւ Զէյթլեանի կիսանդրիի քօղազերծումը։

Լիբանանահայ արուեստագէտ դոկտ. Մովսէս Ծիրանի ներկայացուց կիսանդրիի հեղինակ արուեստագէտը, որուն ընթացքին յայտնեց, թէ Ճանպազեան ոչ միայն ազգային գործիչ է, այլեւ Գանատայի մակարդակին արժեւորուած եւ գնահատուած արուեստագէտ։

Պաշտօնական հանդիսութիւնը սկիզբ առաւ Գանատայի Հայաստանի եւ Արցախի օրհներգերով, որուն յաջորդեց «Սարգիս Զէյթլեան» կոմիտէի խօսքը՝ ներկայացուցիչ Հրանդ Թաշճեանի կողմէ։ Ան իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Այսօր այստեղ ենք յիշատակելու նահատակութեան 40-ամեակը գաղափարի մարտիկ Սարգիս Զէյթլեանի, որուն խօսքը ոչ միայն պատմական յիշողութեան արձագանգ էր, այլեւ ապագայի ուղենիշ այն սերունդներուն համար, որոնք չվարանեցան իրենց սեփական արիւնով գրելու մեր պատմութեան վերջին տասնամեակներու ամենափայլուն էջերը, եւ որոնք տակաւին պատնէշի վրայ են նորանոր էջեր աւելցնելու անոնց վրայ»։ Ապա հակիրճ կերպով անդրադարձ կատարեց Զէյթլեանի թողած աւանդին եւ իր խօսքը եզրափակեց ըսելով. «Հպարտ եմ ըսելու, որ կոմիտէս ոչ միայն կը կրէ, այլ պատուո՛վ կը կրէ Սարգիս Զէյթլեան անունը. զայն կը կրէ որպէս երդում, որպէս պարտք, որպէս հայութեան անսասան կամքի վկայութիւն։ Իր պատգամները մեր կողմնացոյցն է, եւ իր պայքարը՝ մեր անշեղ առաքելութիւնը»։

Ընթացքին տեղի ունեցաւ տեսերիզի ցուցադրութիւն, որ կը ներկայացնէր Զէյթլեանի կեանքը, գործունէութիւնն ու պատգամները։ Գեղարուեստական յայտագրով հանդէս եկաւ Արազ Տունկեան՝ ասմունքելով Պարոյր Սեւակի «Անմահները հրամայում են» բանաստեղծութիւնը։

«Սարգիս Զէյթլեան» կոմիտէի անդամ Քրիստափոր Միքայէլեան ներկայացուց օրուան բանախօս՝ մտաւորական, խմբագիր եւ ուսուցիչ Կարօ Յովհաննէսեանը, որ յատուկ այս առթիւ հրաւիրուած էր Լիբանանէն։ Ան նախ ողջունեց ներկաները ապա ըսաւ. «Ընդարձակ եւ բազմակողմանի է Սարգիս Զէյթլեանի ազգային եւ կազմակերպական գործունէութիւնը։ Մէկ մարդու մէջ դժուար է ունենալ նուիրեալ ուսուցիչ-մանկավարժ, անզուգական հրապարակագիր-խմբագիրը, հեռատես քաղաքագէտը, ջղուտ հռետորը, ներհուն գաղափարախօս-տեսաբանը, պատրաստուած եւ խիզախ մտաւորականը, ինչպէս նաեւ անմրցելի կազմակերպող ղեկավարը։ Ու գրեթէ բոլորին մէջ ալ տաղանդաւոր։ Առաւել՝ նկարագրով ուժեղ մարդը, սկզբունքի տէր անհատականութիւնը, ծառայասէր, տեսլապաշտ եւ ժողովրդակեդրոն ղեկավարը»։

Պատգամաբերը ըստ արժանւոյն անդրադարձաւ Զէյթլեանի բազմակողմանի գործունէութեան ու անոր փոխանցած պատգամներուն՝ ըսելով. «Զէյթլեանի գրառումներէն եւ մտածումներէն շատ յստակ կը հասկնանք, որ հաւաքական ղեկավարութիւնն է բանալին մեր ներքին կազմակերպական հարցերուն, որոնց բարւոք լուծումով յարաբերաբար դիւրին է բացուիլ արտաքին աշխարհին՝ իբրեւ մէկ սիրտ, մէկ հոգի։ Հաւաքական ղեկավարութիւնն է ալֆան եւ օմէկան մեր աշխատանքներու յաջողութեամբ պսակման՝ հեռու եսամոլ եւ եսակեդրոն տրամադրութիւններէ։ Սարգիս Զէյթլեան բացարձակօրէն անհատապաշտ, եսամոլ կամ եսակեդրոն չէր։ Երբեք չգործեց "ինձմէ ետք ջրհեղեղ"-ի մտածելակերպով։ Իր եսը երբեք նժարի վրայ չդրաւ հաւաքական գործունէութեան առեն։ Մոռցաւ իր ընտանիքն անգամ։ Ու կրնանք հաստատել անվարան, որ Սարգիս Զէյթլեան խորապէս հաւատաց հաւաքական աշխատանքին եւ հաւաքական գործելակերպին»։

Ապա բանախօսը իր խօսքը եզրափակեց ըսելով. «Սարգիս Զէյթլեան քառասուն տարի առաջ՝ գնաց վահանով եւ հոգեկան ու մտային ամբողջ վաստակով վերադարձաւ վահանի վրայ։ Այդ հոգեկան ու մտային աշխարհէն առաւել եւս անդենական աշխարհէն քառասուն տարիէ ի վեր ան իր բամբ ձայնով մեզի կը պատգամէ՝ Հայաստանը եւ հայ ժողովուրդը ամէն բանէ վեր»։

Ելոյթ ունեցաւ հանրայայտ արուեստագէտ Էլի Պէրպէրեան՝ «Սարգիս Զէյթլեանի յիշատակին» եւ «Վեհ գաղափար Դաշնակցութեան» երգերու մեկնաբանութեամբ։

Աւարտին խօսք առաւ Հոգշ. Տէր Յակոբ Վրդ. Եագուպեան, որ նախ փոխացեց Գանատայի Հայոց Թեմի բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արք. Զարեանի օրհութիւնն ու հայրական ողջոյնները, ապա ըսաւ. «Այսօր մեր ներկայութիւնը լուռ վկայութիւն մըն է. վկայութիւն այն ճշմարտութեան, որ 40 տարիներ անց Սարգիս Զէյթլեանի հոգին տակաւին կ'ապրի։ Անոր ձայնը տակաւին կը հնչէ։ Անոր գաղափարները տակաւին կը շարժեն սերունդներ։ Զէյթլեան միայն հայրենասիրութիւն չէր քարոզեր, ան նաեւ կ'ապրէր։ Անոր երազներէն մէկն էր՝ հզօր ու անկախ Հայաստանը, գիտակից սերունդներու դաստիարակութիւնը եւ կազմակերպուած ժողովուրդ։ Եւ այսօր մենք պարտաւոր ենք պահելու այդ նոյն ոգին», ապա «Պահպանիչ»ով փակեց ձեռնարկը։

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան

Լուսանկարները՝ Արմէն Ալեմեանի

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Մեծն Բրիտանիոյ Զարլզ Գ. արքայի թագադրութեան շքանշանի տուչութիւն

Շաբաթ, 22 Մարտ 2025-ին, La Corbeille Bordeau-Cartierville *սրահին մէջ, կազմակերպութեամբ եւ ձեռամբ Գանատայի Արտաքին Գործոց նախարար Մելանի Ժոլիի, տեղի ունեցաւ Մեծն Բրիտանիոյ Զարլզ Գ. արքայի թագադրութեան շքանշանի տուչութիւն, ներկայութեամբ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ մայր եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան անդամ տիկին Նուշիկ Էլոյեանի եւ ՀՅԴ Մոնթրէալի «Միհրան Փափազեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Արա Գաթարոյեանի։ Շքանշանին արժանացան, Մոնթրէալի հայ համայնքի հետեւեալ բարերարներն ու ազգայինները, առաջադրութեամբ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ Հովիւի եւ Հոգաբարձութեան.*

Ջուխաճեան Ընտանեկան Հիմնադրամի նախագահ տիար Մանուկ Ջուխաճեան, որուն ընտանիքի հիմնած հիմնադրամը կը նպաստէ երիտասարդներու ուսման։ Հիմնադրամը առ այսօր կը նպաստէ Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի կարիքաւոր ուսանողներուն։ Անոր նուիրատուութեամբ վերանորոգուեցաւ վարժարանի տարրալուծարանը, ինչպէս նաեւ հաւաքավայրը։ Նշենք, որ ան քաղաքէն դուրս ըլլալուն պատճառաւ, ներկայ չէր պարգեւատրումին։

Տիար Յարութիւն (Արթօ) Մարգարեան, որ եղած է Մոնթրէալի Հայ համայնքի հիմնադիրներէն մէկը եւ կամաւորաբար ծառայած համայնքին, ինչպէս նաեւ Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանին։ Ան մեծ ներդրում ունեցած է շարք մը բարեսիրական ծրագիրներու մէջ, Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահի վերանորոգման բարերարներէն մէկն է, ինչպէս նաեւ «Արթօ եւ Ալիս Մարգարեան» ճաշասրահի հիմնական բարերարն է։ Պարգեւատրուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «Կիլիկիոյ Իշխան» շքանշանով։

Բժիշկ Ժիրայր Պասմաճեան, ակնաբոյժ-վիրաբոյժ, անդամ է Royal College of Surgeons*-ի եւ* the American Academy of Ophthalmology*-ի, երկար տարիներ ծառայած է հայ համայնքին, ինչպէս նաեւ եղած է Գանատայի Հայ դատի յանձնախումբի ատենապետ, այն տարիներուն, երբ Գանատայի Խորհրդարանը Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւ որդեգրեց։ Ան սատարած է Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի հիմնադրութեան եւ տարիներով անդամ եղած է Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան։ Անդամ է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Կեդրոնական վարչութեան, նաեւ պարգեւատրուած է Կաթողիկոսութեան «Կիլիկիոյ Ասպետ» շքանշանով։*

Տիկին Շաքէ Պէնօհանեան Կէօնճեան, որ ազգային բարերար է համայնքի եւ շրջանի կրթական, արուեստի եւ մարդասիրական շարք մը ծրագիրներու, ինչպէս նաեւ տարիներով կամաւոր աշխատանքով ծառայած է հայ համայնքին։ Ան Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահի վերանորոգման բարերարներէն մէկն է, ինչպէս նաեւ Կէօնճեան կեդրոնի հիմնական բարերարն է։ Տիկին Կէօնճեան պարգեւատրուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «Կիլիկիոյ Իշխան» շքանշանով։

Շքանշան... Շար. կարդալ էջ 6

Գաղափարաբանական խոր պատրաստուածութեամբ այս հսկան ամէն բանէ վեր նկատեց հայ ժողովուրդի շահերը

ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Յակոբ Բագրատունիի Խօսքը ՀՅԴ Բիւրոյի նախկին անդամ Սարգիս Զէյթլեանի առեւանգման եւ նահատակութեան 40-ամեակին նուիրուած ձեռնարկին.

ՀՅ Դաշնակցութեան 35-րդ Ընդհանուր ժողովի աւարտէն 3 շաբաթ ետք կը հանդիպինք, սիրելի հայրենակիցներ, ընկերուհիներ եւ ընկերներ, ըլլալու միասին Դաշնակցութեան պատմութեան վերջին 60 տարիներու հսկաներէն մէկուն՝ ընկ. Սարգիս Զէյթլեանի առեւանգման եւ նահատակութեան 40-ամեակին առիթով։

Սարգիս Զէյթլեան ՀՅԴ 25-րդ Ընդհանուր ժողովին կողմէ հրապարակուած յայտարարութեամբ բարձրացած է նահատակութեան պատուանդանին։

Ընդհանուր ժողովը կ'ըսէ. «Պայքարողի խրոխտ կեցուածքով, դաշնակցական եւ գաղափարական սքանչելի տիպարով եւ դաշնակցական մտքի դրօշակիրի փայլուն դիմագիծով, ինչպէս նաեւ իր գործով եւ օրինակով, Ս. Զէյթլեան այլեւս մաս կը կազմէ դաշնակցական անմահ նահատակներու փաղանգին»։

Ընկեր Զէյթլեան կ'արժանանայ նահատակութեան դափնեպսակին, որովհետեւ ան կը հաւատար, որ՝ «Ամէն կուսակցութիւն պատրաստ պէտք է ըլլայ, պարտաւոր է պատրաստ ըլլալու գերագոյն զոհաբերութեան՝ վասն հայրենեաց. այ՛ս է հիմնական եւ անփոխարինելի սկզբունքը»։

Եւ ինք՝ այդ կուսակցութեան զինուորն ու ղեկավարը, իր ամբողջ կեանքին ընթացքին խոր հաւատքով, աննկուն կամքով, մշտանորոգ խիզախութեամբ գործեց ու ինկաւ գործի ճամբուն վրայ՝ հակադաշնակցական դաւադրութեան զոհ երթալով։

Կուսակցական, հանրային, հասարակական կեանքի իր գործունէութիւնը՝ զանազան բնագաւառներու մէջ, եթէ անհրաժեշտ ըլլայ բնութագրել, ինչպէս այսօրուան այս հաւաքին բնաբանն է, անվարան պիտի ըսենք՝ հայկական արեւելում։

Ու շատ բնական եւ տրամաբանական կերպով՝ հայկական արեւելում եւ ուրիշ ոչինչ։

Իր ժողովուրդին ծոցէն ծնած, անոր գոյատեւման եւ հայրենիքի պաշտպանութեան համար առաւելագոյնը զոհաբերած ու տակաւին զոհաբերող ՀՅ Դաշնակցութիւնը չէր եւ չի կրնար հայութենէ դուրս այլ արեւելումի մասին մտածել։

Այլ խօսքով, հայակեդրոն, հայրենակեդրոն մտածողութիւնը ինքնաբերաբար պիտի առաջնորդէր հայկական արեւելումի քաղաքականութեան, որուն խորքը հայ ժողովուրդի գերագոյն շահերու պաշտպանութիւնն է եւ հայութեան ամբողջութեան հաւաքը ամբողջական Հայաստանի մէջ, ազատ, անկախ ու միացեալ Հայաստանի տեսլականով։

Նահատակ ընկ. Զէյթլեան իր գործընկերներուն հետ դեռեւս վեց տասնամեակ առաջ խորքային նոր շունչ կու տար հայկական արեւելումի գաղափարին։ Հայաստան մաս կը կազմէր Խորհրդային Միութեան եւ ենթակայ էր այդ իշխանութիւններուն պարտադրած կաշկանդումներուն, ու, հակառակ գաղափարական եւ քաղաքական անհամատեղելի տարբերութեանց, յստակօրէն առաջնահերթութիւնը կը տրուէր Հայաստան հայրենիքին, համայն հայութեան հայրենիքին եւ անոր հզօրացման՝ անկախ այս երկրի վարչակարգէն։

Տասնամեակներ ամբողջ արեւելքի եւ արեւմուտքի, հիւսիս թէ հարաւի մնայուն պայքարներուն մէջ, ՀՅԴ-ին համար հիմնականը, ճիշդը եւ գերագոյն նպատակը եղած է՝ ապահովել հայութեան շահերը, համայն հայութեան հայրենիք Հայաստանի շահերը եւ աշխատիլ ու ձգտիլ ի խնդիր ամբողջական Հայաստանի եւ հայութեան։ Այսօր ալ նոյնն է հիմնական սկզբունքը։

Սարգիս Զէյթլեան անգիջող պայքարողը եղաւ այս հաւատքին, կուսակցական իր շուրջ քառասուն տարուան աշխատանքին մէջ՝ իբրեւ ուսուցիչ, խմբագիր, տնօրէն, կոմիտէի անդամ թէ ԿԿ-ի ներկայացուցիչ, կամ Բիւրոյի անդամ։

Հայկական արեւելումը խօսք չէր իրեն համար, այլ՝ նպատակ, գործունէութեան ուղեգիծ եւ ամէնօրեայ ապրում։

Եթէ ակնարկ մը նետենք՝ ընկ. Սարգիս Զէյթլեանի գործունէութեան ու կեցուածքներու համայնապատկերին վրայ, իր նախաձեռնած աշխատանքներուն կամ իրագործած նպատակներուն վրայ, իր արտայայտած մտքերուն եւ որոշումներուն կայացման մէջ իր դերակատարութեան վրայ, անվարան պիտի տեսնենք, որ հայկական արեւելումի գաղափարը տեւական դաստիարակութեան, կազմակերպական թարգմանութեան թէ գաղափարական արտայայտութեան առանցք կազմած է նահատակ ընկերոջ համար։

Հայկական արեւելումը կարիքը ունէր գաղափարական վերաթարմացման։ Ու Սարգիս Զէյթլեան եղաւ առաջատար դրօշակիրը այս ճիգին։

Գործնապաշտ մօտեցումէ անդին՝ գաղափարը հիմքը նկատեց քաղաքական որեւէ կեցուածքի։

Հայկական արեւելումի համար գաղափարական ենթահող պատրաստելու սերմերը ան տեսաւ երիտասարդութեան մէջ։ Ան պաշտեց երիտասարդութիւնը եւ լայն դռներ բացաւ անոր առջեւ։ Ամէն տեղ էր ան իր խրոխտ կեցուածքով՝ պատանեկան միութեան ժողովի թէ երիտասարդական միութեան մասնաճիւղային հանդիպումի, կամ բանակումի։ Արդարօրէն ցանեց երիտասարդութեան դաշտին մէջ, որպէսզի հայութիւնը քաղէ բերքը։

Հաւատաց համահայկական ճիգերուն, հաւատաց սփիւռքեան զանազան գաղութներու փոխադարձ գործակցութեան թէ սփիւռք-Հայաստան գործակցութեան։ Հակառակ գաղափարական տարակարծութեանց՝ հայկական արեւելումի գերակշիռ արժէքին համար ընկեր Սարգիս Զէյթլեան ոչինչ խնայեց հայկական միւս կուսակցութեանց հետ երկխօսութեան եւ գործակցութեան եզրեր գտնելու, եւ ասոր լաւագոյն արտայայտութիւնները եղան 1972-ին Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւնները, Եղեռնի վաթսունամեակի համահայկական ոգեկոչումը, կամ լիբանանեան պատերազմին ընթացքին ցուցաբերուած համահայկական յանձնառու եւ դրական չէզոքութեան քաղաքականութիւնը եւ Լիբանանի հայութեան ինքնուրոյն որոշումի պահպանման համար ինքնապաշտպութիւնը։

Սարգիս Զէյթլեան նոյն նպատակաուղղուածութեամբ անհրաժեշտ նկատեց կազմաւորումը ազատ ու անկաշկանդ մտածողութեան տէր հայ մարդուն, որ ազատագրուած ըլլայ ստրկամտութենէն, տնտեսական թէ հոգեբանական շահագործումէ, եւ որ՝ կարենայ իր շրջապատին մէջ ստեղծել արժէքային հիմունքներով համակարգ, ուր, իր բառերով, անհրաժեշտ է՝ «Թօթափել մեր եսակեդրոն անհատապաշտութիւնը եւ փոխարէնը զարգացնել հաւաքական մեր գիտակցութեան ու գործունէութեան կամքը, ազգային միութեան եւ համազգային իտէալներու կենսագործման ի խնդիր հաւաքական մեր պայքարը»։ Մարդկայնացնելով ընկերվարութիւնը՝ ան հաւատաց ընկերային արդարութեան վրայ Հայաստանի մէջ հիմնուած հասարակարգին, որ ըլլայ հզօր, ամբողջական, ինքնիշխան, ժողովրդավար, եւ ուր պահպանուի հայկական ինքնութիւնը։

Գաղափարաբանական խոր պատրաստուածութեամբ այս հսկան ամէն բանէ վեր նկատեց հայ ժողովուրդի շահերը։

«Իզմ»-երէ անդին՝ ան հաւատաց հայութեան յաւերժութեան, եղաւ ազգայնական, երբեք՝ ազգայնամոլ, ազգայնականութիւնը վերածելով արմենիզմի՝ իբրեւ հայկական արեւելումի լաւագոյն գործիք։

Հաւատաց ուժին, հայութիւնը հաւաքական ուժի վերածելու հրամայականին։ Ընկերային արդարութիւններու, ազատ կամքի եւ հաւասարութեան խորապէս հաւատացող ընկերը յեղափոխական էր իր էութեամբ եւ խոր ջատագովը՝ յեղափոխական մտածողութեան, որ պիտի շրջէր՝ մեր ժողովուրդի պարտուողական հոգեվիճակը, անձնատուական տրամաբանութիւնը, անտարբերութիւնը, ազգայինէն դուրս խուսանաւումները, յուսալքութիւնն ու հիասթափութիւնը։ Յեղափոխական Ս. Զէյթլեան կը հաւատար զէնքին, զէնքը՝ իր տարբեր իմաստներով, գիր ու գրականութենէն մինչեւ ազատագրական զինեալ պայքար։ Հաւատաց ամէն զէնքի գործածութեան՝ ի խնդիր մեր ժողովուրդի նպատակներու իրագործման։

ՀՅԴ 35-րդ Ընդհանուր ժողովին ներկայ էին ընկեր Սարգիս Զէյթլեանին ոգին, հոգին ու գաղափարները, ներկայ էին ինք եւ իր օրուան գործընկերները։

Բայց ահաւորը, ներկայ էին մեր ժողովուրդը կործանումի եւ հայրենիքը թրքացումի տանող տուեալները։

Սարգիս Զէյթլեան չկրցաւ ապրիլ Հայաստանի անկախութիւնն ու Արցախի ազատագրումը։ Ու չտեսաւ Արցախի յանձնումը եւ Հայաստանի ներկայ իշխանութիւններու պարտուողական, յանձնուողական ենթարկուածութիւնը թուրք-ատրպէյճանական դաշինքին։

Վստահաբար, առաջինին պարագային, ան անվարան պիտի յայտարարէր՝ «Յաղթեցինք, բայց բաւարար չէ, պէտք է շարունակել պայքարը», իսկ երկրորդին պարագային պիտի ըսէր՝ «Հայրենիքը ամէն բանէ վեր է, իշխանութիւնները կը մեկնին, հայկական արեւելումով պայքարինք Հայաստանի պահպանման ու Արցախի վերադարձին ի խնդիր»։

Ու ճի՛շդ պիտի ըսէր Սարգիս Զէյթլեան։

Այնպէս, ինչպէս ըսած էր խորհրդային օրերուն։

Հայ ժողովուրդի եւ Հայաստանի ճգնաժամային այս օրերուն, որքա՛ն այժմէական են, դաստիարակիչ, ուսուցանող, գօտեպնդիչ եւ առարկայական ընկեր Սարգիս Զէյթլեանի կարծիքները։

Ու միաժամանակ որքա՛ն պարտաւորեցնող՝ անոր առեւանգման 40-ամեակին եւ մեր վերջին Ընդհանուր ժողովին ընթացքին տրուող որոշումներուն գործադրութեան կապակցութեամբ։

Պատմութեան մէջ ոչինչ փոխուած է։

Մեր թշնամիները կը մնան նոյնը. Թուրքիան, Ատրպէյճանն ու համաթուրանականութիւնը։

Բարեկամներ չունինք։ Քաղաքականութեան մէջ առհասարակ չկան բարեկամութիւններ, կան միայն շահեր։

Տկար է ազգային հաւաքական միասնութիւնը։

Ու, հակառակ այս բոլորին, կայ Հայաստանի եւ հայութեան յաւերժութեան հրամայականը։

Պահանջը՝ պայքարելու կամքը վերարծած պահելու։

Հայկական արեւելումով պայքար։

Պարտուողականութեան դէմ պայքար։

Ազատ, անկախ, միացեալ, ինքնիշխան Հայաստանի համար պայքար։

Ընկեր Սարգիս Զէյթլեան ինկաւ, որովհետեւ կը խանգարէր մեր թշնամիներուն ծրագիրները։

Ան գիտակցաբար ընտրած էր այդ ուղին։

Ինկաւ դաւադրաբար, հակադաշնակցական ձեռքերով։

Իրմէ առաջ ու իրմէ ետք ինկան ուրիշներ՝ թուրք եւ ատրպէյճանական ուժերու ձեռքերով։

Անոնց արիւնը կ'ողողէ մեր հայրենի հողը, որ պիտի մերժէ ծնունդ տալ ու ապրեցնել թունաւոր բոյսեր կամ Թուրքիոյ համար պտղատու ծառեր։

Ընկեր Սարգիս Զէյթլեան մեր կուսակցութեան եւ հայ ժողովուրդի մտքին մէջ կը մնայ իբրեւ խրոխտ, խիզախ, համեստ, բծախնդիր, աննկուն կամքի տէր, գաղափարական, քաղաքական, կազմակերպական մարտիկ, Մուսա Լերան ժառանգորդ փոթորիկ։

Ու իբրեւ այս ձեռնարկին վերանորոգ ուխտ՝ այս սրահէն մեկնինք նոյնինքն Սարգիս Զէյթլեանի ռազմավարական թիրախը հիմնական նպատակի վերընձիւղումով՝ «Սեփական պետութիւնն է անխորտակելի զրահը։ Ամէն բանէ վեր են հայրենիքը եւ միացեալ Հայաստանի անկախութիւնը։ Ահա՛ այն սրբազան իտէալը, որ իբրեւ բեւեռային աստղ՝ պիտի առաջնորդէ մեր քայլերը դէպի յաւերժական հայութեան լուսապայծառ ապագան»։

Այո՛, սիրելի՛ հայրենակիցներ, ընկերուհիներ ու ընկերներ.

Կա՛մ արժանի ըլլանք այս ուղիին եւ պայքարինք հաւաքաբար անոր իրականացման համար, կա՛մ ընտրենք անձնասպանութեան ուղին, քանդենք հայութիւնը, կործանենք Հայաստանը եւ ազգովին գերեզմանուինք։

24 Մարտ 2025
Պուրճ Համուտ

Voyages HAIG Travel
Զեր բոլոր ճամբորդական
Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝
(514) 284-7676
ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ
*Նոր Հասցէ՝
Voyages Haig Travel
4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2
PERMIS DE QUÉBEC
Tel: + 1 514-284-7676
Email info@haigtravel.ca

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Ը. Տարի, Թիւ 4, Ապրիլ 2025

ՊԱՀՔԸ ԱՌԻԹ՝ ՀՈԳԵՒՈՐ ԲՈՒԺՄԱՆ ԵՒ ՄԱՔՐԱԶԱՐԴՄԱՆ

Ամէն տարի Մեծ Պահոց շրջանը առիթը կ՚ընծայէ իւրաքանչիւր հաւատացեալի, հոգեւոր ճանապարհորդութեան մը մեկնելու: Սակայն, միաժամանակ կը յիշեցնէ մեզի, որ պահեցողութիւնը պարզապէս աւանդութիւն մը եւ կամ սովորութիւն մը չէ, այլ հոգեւոր մաքրազարդման եւ վերանորոգման միջոց է:

1. Պահքը առիթ՝ հոգեւոր ճամորդութեան:
Մեծ Պահքը ժամանակահատուած մըն է, այն ճամբորդութեան, որ մեզ դէպի հոգեւոր վերածնունդ կ՚առաջնորդէ: Եթէ դիմենք Աստուածաշունչին, առաւել եւս կը հասկնանք որ պահքը մեր հայեացքը կը դարձնէ դէպի իսկական ճանանապարհը, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը, մեզ կը մօտեցնէ Աստուծոյ: Ճամբորդութիւն մը, որ մեզի կը սորվեցնէ ապաւինիլ միայն Աստուծոյ, ազատագրուելու համար աշխարհիկ հոգերու ճնշիչ ծանրութենէն: Եսայի մարգարէն իր 58րդ գլխուն մէջ կը նկարագրէ ճշմարիտ ծոմապահութեան պատկերը ըսելով. «Այս է իմ ընտրած ծոմապահութիւնս, որ անիրաւութեան կապանքները քակես, լուծին կապերը տկարացնես, հարստահարածներուն ազատ արձակես, հացդ անօթիին հետ բաժնես, անտունները տունդ ընդունիս, մերկը հագուստով ծածկես» (Եսայի 58.6):

2. Պահքը առիթ՝ մաքրազարդման եւ հոգեւոր բուժման:
Պահքը որպէս առաջին պատուիրան, ի սկզբանէ տրուեցաւ Ադամին ու Եւային դրախտային երանական կեանքին մէջ: Հետեւաբար, մենք որպէս հոգեւոր ժառագութիւն ունինք եւ մեր մէջ արմատաւորուած է որպէս միջոց հնազանդութեան եւ կարգապահութեան: Այնպէս ինչպէս ձուլարանը մետաղը կը զտէ, նոյն ձեւով ալ պահքը մեր հոգիները կը մաքրէ, մեզի աւելի ուժեղ եւ հաւատարիմ կը դարձնէ մեր Տիրոջ Երկնաւոր հօր հետ:

3. Պահքի փոխակերպիչ ուժը:
Պահեցողութեամբ Քրիստոս կը փոխէ մեր ներաշխարհը, եւ մենք մեր կարգին կանչուած ենք Անոր լոյսը արտացոլացնելու մեզ շրջապատող աշխարհին մէջ:
Հետեւաբար, պահեցողութիւնը շատ աւելին է քան որոշ կերակրատեսակներէ հեռու մնալը: Հոգեւոր մաքրազարդման առիթ է, հոգեւոր ճամբորդութիւն, վերանորոգման միջոց եւ դէպի բժշկութիւն տանող ուղի է: Այո՛, պահքը կը վերանորոգէ եւ հոգեւորապէս արթուն կը պահէ մեզ եւ բնականաբար կը չեզոքացնէ մեր մէջ տեղ գտած յոռի սովորութիւններն ու մոլութիւնները, կը վանէ չարը եւ մեր յարաբերութիւնը կը սերտացնէ Աստուծոյ հետ:
Մէկ խօսքով, պահքը հնարաւորութիւն կուտայ մեզի որ թոյլատրենք Յիսուսի Քրիստոսի մեր սրտերը վերափոխելու, եւ մենք մեր հերթին բուժուած եւ մաքրազարդուած սրտով փոխակերպելու մեզ շրջապատող աշխարհը:

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Երբ կը պատրաստուինք տօնելու մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի փառաւոր Յարութիւնը, կ՚անդրադառնանք, թէ Անոր յաղթանակը մահուան վրայ միայն անցեալի պատմական իրադարձութիւն չէ. անիկա կենդանի իրականութիւն մըն է, որ մինչեւ այսօր կը փոխակերպէ մեր կեանքը: Պատմութիւնը ոչ միայն կը վկայէ Քրիստոսի աստուածային էութիւնը, այլեւ կը հաստատէ յաւիտենական խոստումը՝ վերանորոգութեան, յոյսի եւ յաղթանակի բոլոր այն բաներուն վրայ, որոնք կը ձգտին մեզ ընկճել:

Ժամանակակից այս աշխարհին մէջ յաճախ ծանրաբեռնուած կը զգանք անորոշութիւններով, հակամարտութիւններով եւ տառապանքներով: Յաճախ ընտանեկան դժուարութիւնները, համայնքային մարտահրաւէրները եւ որպէս ազգ մեր դիմագրաւած փորձութիւնները մեզ յուսահատութեան կը տանին: Բայց Յարութեան պատգամը ուղղակիօրէն կը խօսի մեր սրտին: Խաւարը վերջին խօսքը չունի, եւ յուսահատութիւնը երբեք պատմութեան աւարտը չէ: Աշակերտներն ալ յուսալքուեցան, երբ Քրիստոս ձերբակալուեցաւ եւ ապա խաչուեցաւ: Անոնք կարծեցին, թէ աւարտն էր ամէն ինչի: Յարութիւնը դարձաւ սկիզբը, իւրաքանչիւր աւարտի: Ինչպէս Քրիստոս յարութիւն առաւ գերեզմանէն, այնպէս ալ մենք կոչուած ենք մեր դժուարութիւններուն մէջ վեր բարձրանալու՝ հաւատքով եւ քաջութեամբ:

Յարութեան զօրութիւնը կը գործէ մեր կեանքին մէջ, երբ ընտրենք հաւատքը՝ վախին փոխարէն, ներումը՝ զայրոյթին փոխարէն, եւ սէրը՝ ատելութեան փոխարէն: Ան ներկայ է այն ատեն, երբ կը զօրակցինք տառապողներուն, երբ բարութիւն կը ցուցաբերենք կարիքաւորներուն եւ երբ մեր քրիստոնէական ինքնութիւնը անշեղ կը պահենք՝ հակառակ աշխարհիկ ճնշումներուն: Որպէս հայ քրիստոնեաներ, մեր պատմութիւնը նշանաւոր է տոկունութեամբ, որ կազմաւորուած է այն հաւատքով, թէ Քրիստոսի միջոցով, նոյնիսկ ամէնէն մութ՝ խաւարած ժամանակներուն, միշտ նոր կեանքի ուղի մը կայ՝ կայ նոր արշալոյս մը:

Յարութեան տօնի շեմին, վերանորոգենք մեր յանձնառութիւնը՝ ապրելու իբրեւ Յարութեան ժողովուրդ: Թող Քրիստոսի շնորհած ուրախութիւնն ու յոյսը լուսաւորեն մեր ճանապարհը եւ ներշնչեն մեզ՝ Անոր սիրոյ գործիքները դառնալու: Որքան ալ անորոշ կամ դժուար կ՚երեւին մեր օրերը, դատարկ գերեզմանը մեզի կը յիշեցնէ, որ Քրիստոս յարեաւ, եւ Անոր հետ մենք եւս յարութիւն պիտի առնենք: Իր յաղթանակը, իւրաքանչիւր Քրիստոնեայ անհատի յաղթանակն է:Անոր յաղթանակը, մահուան պարտութիւնն է:

Քրիստոսի սէրը եւ խաղաղութիւնը բոլորիս հետ ըլլայ:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԷՆ ՀԱՄԱՐ

«Անիկա՛ է մեր մեղքերը քաւող Զոհը, որ ինքզինք մատուցանեց՝ մեր մեղքերը սրբելու համար. եւ ո՛չ միայն մեր, այլ նաեւ ամբողջ աշխարհի մեղքերը սրբելու համար» (Ա. Յովհաննէս 2:2):

“And Christ himself is the means by which our sins are forgiven, and not our sins only, but alsothe sins of everyone.” (1 John 2:2)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ... ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ, ԴՈՒՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԿՈՉՈՒԱԾ ԵՍ

«Հոգեւոր մարդիկ խիստ փորձութիւններու կ'ենթարկուին, որոնց աղբիւրը սկզբնական մեղքն է»:

ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Կինը իր ամուսինին հետ համաձայնաբար մէկ կը դառնայ: Սակայն ժամանակ կու գայ, որ անոնք բաժնուին, որովհետեւ կրնայ պատահիլ, որ մէկը մեռնի եւ միւսը ապրի: Այս հաղորդակցութեան կը նմանի նաեւ Սուրբ Հոգիին մարդուն հոգիին հետ ունեցած հաղորդակցութիւնը, որոնք մէկ հոգի կ'ըլլան, որովհետեւ գրուած է. «Ով որ Տիրոջ միանայ՝ անոր հետ մէկ հոգի կ'ըլլայ» (Ա. Կր 6:17): Ասիկա կը պատահի, երբ մարդը շնորհքով կը լեցուի եւ ամէն կողմէ անով կ'ողողուի:

3.- Կան նաեւ անոնք, որոնք աստուածային քաղցրութիւնը ճաշակելով հանդերձ, տակաւին հակառակորդին ազդեցութեան ենթակայ կը մնան եւ յաճախ իրենց փորձառութեան պակասին պատճառով ալ կը զարմանան կատարուածին վրայ, թէ ինչպէ՞ս Աստուծոյ շնորհքը ստանալով հանդերձ, տակաւին քրիստոնէական հաւատքին վերաբերող խորհուրդներուն նկատմամբ կասկածներ կ'ունենան: Մինչ անոնք, որոնք հասուն են, բնաւ չեն զարմանար սոյն երեւոյթին համար: Ճիշդ փորձառու հողամշակներու նման, որոնք առատութեան ժամանակ միշտ զգաստ եւ զգոյշ կ'ըլլան՝ երաշտի եւ սղութեան օրերուն մասին մտածելով եւ, միւս կողմէ ալ, երբ այդ օրերը վրայ հասնին, չեն յուսահատիր, որովհետեւ կ'ակնկալեն, որ ապագային շատ աւելի դրական եւ լաւ փոփոխութիւն պիտի ունենան: Նոյնն է նաեւ հոգեւոր կեանքի պարագային, երբ «մարդ զանազան փորձութիւններու մէջ ինայ, չի՛ զարմանար եւ չի յուսահատիր, որովհետեւ քաջ գիտէ, որ փորձութիւնները յատուկ թոյլտուութեամբ կը պատահին, հաւատքի մէջ աւելի հաստատուելու եւ դաստիարակուելու համար: Միւս կողմէ ալ, երբ ան հարուստ, բարօր եւ հանգիստ վիճակի մէջ ըլլայ, չի դադրիր զգուշաւոր եւ զգաստ ըլլալէ, այլ միշտ ի մտի կ'ունենայ ապագայի իմաստով վիճակի փոփոխութեան կարելիութիւնները:

Եթէ արեւը, որ արարուած մարմին մըն է, ամենապիղծ, գարշահոտ եւ ապականած վայրերն իսկ կը լուսաւորէ, առանց երբեք այդ վայրերուն յոռի երեւոյթներէն ազդուելու եւ պղծուելու, հապա Սուրբ Հոգին որքան եւ աւելի իր մաքրութիւնը կը պահէ մարդկային հոգիին հետ իր հաղորդկցութեան պահուն, երբ վերջինս չարին ազդեցութեան տակ կ'ըլլայ, առանց երբեք անկէ բանով մը ազդուելու. «Լոյսը խաւարին մէջ կը փայլի. բայց խաւարը չկրցաւ հասկնալ զինք» (Յհ 1:5):

ՄԵԾՆ ՍՈՒՐԲ ՄԱԿԱՐ
«ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈԶՆԵՐ»
Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան
(Շարունակելի 2)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Շնորհակալութի՛ւն քեզի, ո՛վ Աստուած՝ մեր Տէրը, որ քու տեսանելի լոյսովդ ուրախացուցիր մեզ՝ քու բոլոր արարածներդ, իսկ քու պատուիրաններուդ հոգեւոր լոյսովը լուսաւորեցիր քեզի հաւատացողները: Մե՛զ ալ զօրացուր, Տէ՛ր, որպէսզի կարենանք քու պատուիրաններդ պահել այսօր եւ ամէն ատեն, որպէսզի լուսաւորուած միտքով՝ միշտ քու կամքդ կատարենք եւ պատրաստած բարիքներուդ հասնինք բոլոր սուրբերուդ հետ միասին, մեր Տիրոջ եւ Փրկիչին՝ Յիսուս Քրիստոսի պարգեւած շնորհքովն ու մարդասիրութեամբը: Անո՛ր կը վայելեն փառքը, իշխանութիւնն ու պատիւը, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:
Դո՛ւն ես մեր խաղաղութիւնն ու կեանքը, ո՛վ Միածին Որդի Աստուծոյ, մեր Տէրն ու Փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս: Տո՛ւր մեզի քու խաղաղութիւնդ, որ սուրբ առաքեալներուդ շնորհեցիր՝ անոնց վրայ փչելով կենդանացնող եւ ամենազօր քու Սուրբ Հոգիդ: Որպէսի մե՛նք ալ աշխարհէն եկող ամէն տեսակի փորձութիւններէն խաղաղած՝ տաճար եւ բնակարան դառնանք աստուածային շնորհքներուդ, եւ շնորհակալութեամբ փառաւորենք քեզ՝ ո՛վ Քրիստոս, մեր Աստուածը, Հօրը եւ Սուրբ Հոգիիդ հետ միասին. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Ժամագիրք

THE PRAYER OF THE HEART

HESYCHASTIC PRAYER, WHICH leads to that rest where the soul can dwell with God, is prayer of the heart. For us who are so mind-oriented it is of special importance to learn to pray with and from the heart. The Desert Fathers can show us the way. Although they do not offer any theory about prayer, their concrete stories and counsels offer the stones with wich the later Orthodox spiritual writers have built a very impressive spirituality. The spiritual writers of Mount Sinai, Mount Atos, and the startsi of nineteenth-century Russia are all anchored in the tradition of the desert. We find the best formulation of the prayer of the heart in the words of the Russian mystic Theophan the Recluse: "To pray is to descend with the mind into the heart, and there to stand before the face of the Lord, ever-present, all-seeing, within you." All through the centuries, this view of prayer has been central in hesychasm. Prayer is standing in the presence of God with the mind in the heart; that is, at that point of our being where there are no divisions or distinctions and where we are totally one. There God's Spirit dwells and there the great encounter takes place. There heart speaks to heart, because there we stand before the face of the Lord, all-seeing, within us.

We have to realize that here the word heart is used in its full biblical meaning. In our milieu, the word heart has become a soft word. It refers to the seat of the sentimental life. Expressions such as "heartbroken" and "heartfelt" show that we often think of the heart as the warm place where the emotions are located in contrast to the cool intellect where our thoughts find their home. But the word heart in the Jewish-Christian tradition refers to the source of all physical, emotional, intellectual, volitional, and moral energies.

From the heart arise unknowable impulses as well as conscious feelings, moods, and wishes. The heart, too, has its reasons and is the center to good decisions. Thus the heart is the central and unifying organ of our personal life. Our heart determines our personality, and is therefore not only the place where God dwells but also the place to which Satan directs his fiercest attacks. It is this heart that is the place of prayer. The prayer of the heart is a prayer that directs itself to God from the center of the person and thus affects the whole of our humanness.

One of the Desert Fathers, Macarius the Great, says, "The chief task of the athlete [that is, the monk] is to enter into his heart." This does not mean that the monk should try to fill his prayer with feeling, but that he should strive to let his prayer remodel the whole of his person. The most profound insight of the Desert Fathers is that entering into the heart is entering into the Kingdom of God. In other words, the way to God is through the heart. Isaac the Syrian writes: "Try to enter the treasure chamber … that is within you and then you will discover the treasure chamber of heaven. For they are one and the same. If you succeed in entering one, you will see both. The ladder to this Kingdom is hidden inside you, in your soul. If you wish your soul clean of sin you will see there the rungs of the ladder which you may climb." And John Carpathios says: "It takes great effort and struggle in prayer to reach that state of mind which is free from all disturbance; it is a heaven within the heart [literally 'endocardial'], the place, as the Apostle assures us, 'where Christ dwells in us' (2 Cor 13:5)."

The Desert Fathers in their sayings point us toward a very holistic view of prayer. They pull us away from our intellectualizing practices, in which God becomes one of the many problems we have to address. They show us that real prayer penetrates to the marrow of our soul and leaves nothing untouched. The prayer of the heart is a prayer that does not allow us to limit our relationship with God to interesting words or pious emotions. By its very nature such prayer transforms our whole being into Christ precisely because it opens the eyes of our soul to the truth of ourselves as well as to the truth of God. In our heart we come to see ourselves as sinners embraced by the mercy of God. It is this vision that makes us cry out, "Lord Jesus Christ, Son of the living God, have mercy on me, a sinner." The prayer of the heart challenges us to hide absolutely nothing from God and to surrender ourselves unconditionally to his mercy.

Thus the prayer of the heart is the prayer of truth. It unmasks the many illusions about ourselves and about God and leads us into the true relationship of the sinner to the merciful God. This truth is what gives us the "rest" of the Hesychast. To the degree that this truth anchors itself in our heart, we will be less distracted by worldly thoughts and more single-mindedly directed toward the Lord of both our heart and the universe. Thus the words of Jesus, "Happy the pure in heart: they shall see God" (Matthew 5:8), will become real in our prayer. Temptations and struggles will remain to the end of our lives, but with a pure heart we will be restful even in the midst of a restless existence.

This raises the question of how to practice the prayer of the heart in a very restless ministry. It is to this question of discipline that we must now turn our attention.

THE WAY OF THE HEART
Henri J. M. Nouwen

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹ

Աւագ Շաբաթ կը նշանակէ մեծ շաբաթ, որովհետեւ Փրկչին Յարութեան շաբաթն է կամ եօթնեակը:

Աւագ շաբթուան վեց օրերը նուիրուած դն աւետարանական յիշատակներու.

-Երկուշաբթի՝ Չորցած Թզենիին,
-Երեքշաբթի՝ Տասը Կուսանաց,
-Չորեքշաբթի՝ Քրիստոսի օծման՝ կնոջ ձեռքով,
-Հինգշաբթի՝ կը բաժնուի երեք հիմնական ժամերու՝
-Սուրբ Հաղորդութեան Պատարագ
-Կարգ Ոտնլուայի
-Խաւարում՝ Մատնութիւն
-Ուրբաթ՝ Խաչելութեան եւ Թաղման,
-Շաբաթ՝ Ճրագալոյց:

ՀԱՏԻԿ

Փրկիչին Յարութեան նուիրուած մեծ տօնն է: Հատիկ բառը հաւանաբար կը նշանակէ զենլի կամ զենեալ գառնուկ, ոչխար՝ որ հրէից Պասեքի սեղանին կերակուրն էր:

Քրիստոնէական Եկեղեցւոյ մէջ ալ Հատիկին գառնուկ կ'ուտէին:

Հատկին յատկանշական ուտելիքը՝ կարմիր հաւկիթն է, իբրեւ խորհրդանշան Փրկիչին թափած արիւնին խաչին վրայ եւ Իր Յարութեան:

ՅԻՍՆԱԿ | ՅԻՆՈՒՆՔ (ՅԻՆԱՆՑ)

Հատիկէն մինչեւ Համբարձում 40 օր է. այս միջոցն ալ կոչուած է Քառասունք Յարութեան, ինչպէս որ Մեծ Պահքը կը կոչուի Քառասունք Ապաշխարութեան: Դարձեալ, Հատիկէն մինչեւ Հոգեգալուստ կամ Պենտեկոստէ՝ յիսուն օրերու միջոցը կը կոչուի ՅԻՆՈՒՆՔ, ինչպէս որ Ծնունդը կանխող յիսուն օրերը կ'ըսուին ՅԻՍՆԱԿ:

ՅԻՆԱՆՑ ԿԻՐԱԿԻՆԵՐԸ

ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԻ կամ ԿՐԿՆԱՀԱՏԻԿ

Փրկիչին Յարութենէն ամէն բան կը նորոգուի եւ քրիստոնէութեան համար Նոր Կիրակի մըն է, ինչպէս նաեւ Կրկին Հատիկ:

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՏՐԱՆ կամ ԿԱՆԱՉ ԿԻՐԱԿԻ

Աշխարհամատուռն կը նշանակէ բոլոր քրիստոնեաներու մատուռը, Երուսաղէմի առաջին Եկեղեցին, որ կազմակերպուեցաւ Առաքեալներու ձեռքով: Իսկ Կանաչին հնախօսութիւնը ծանօթ չէ, բայց կ'երեւի թէ նոր կանաչացած, ծաղկած Եկեղեցին կը յիշատակուի ատով:

ԿԱՐՄԻՐ ԿԻՐԱԿԻ

Յետ յարութեան Փրկիչին երեւումներուն յիշատակին, որով կը հաստատուի իր արիւնով ծաղկեալ Եկեղեցին:

Տաղի մը մէջ կ'ըսուի.

Կարմիր անուանի
Օրն այս նազելի,
Զի Տէրն երեւի
Որպէս ի Հատկի,
Օրըն Կիրակի:
Եւ այն զի կոչի
Կարմիր Կիրակի,
Եւ յոյժ պատշաճի
Զի արեամբ ծաղկի:

ԵՐԵՒՄԱՆ ԽԱՉ

Հատկի Ե. Կիրակին կը տօնուի Խաչին երեւումը, պարզապէս Երեւման Խաչ բացատրութեամբ:

Երուսաղէմի Կիւրեղ Պատրիարքի ժամանակ խաչանման լուսահրաշ երեւոյթ մը տեղի կ'ունենայ Սիոնի վրայ եւ Կիւրեղ այդ երեւոյթը նամակով մը կը նկարագրէ Կոստանդին Բ. Կայսեր 337-ին:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱՀԱՐԴ

Հատկի եօթներորդ Կիրակին կը կոչուի ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱՀԱՐԴ, որովհետեւ ինչպէս որ Բուն Բարեկենդանէն մինչեւ Ծաղկազարդ Քառասունք մըն է, այսպէս ալ Հատկէն մինչեւ Յինանց է. Կիրակին Քառասունք մըն է եւ այս Կիրակին Ծաղկազարդի յատուկ շարականներու ընթերցուածներ կը կրկնուին նոյնութեամբ, ի յիշատակ Փրկիչին գալստեան:

Այս Կիրակին կոչուած է նաեւ Մեծահրաշի Կիրակի, որովհետեւ օրուան Օրհնութեան շարականը Մեծահրաշ այս Խորհուրդ բառերով կը սկսի, որուն մէջ կ'երգուի Լուսաւորչի Խոր Վիրապ գտնուած միջոցին Հրեշտակի հետ ունեցած խօսակցութեան աւանդութիւնը:

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ
ԲԱԲԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

THE PRAYER OF THANKSGIVING

We thank thee, O Father almighty, who didst prepare for us the holy Church for a haven, a temple of holiness, wherein the name of the holy Trinity is glorified. Alleluia.

We thank thee, O Christ the king, who didst grant unto us life by thy life-giving and holy body and blood; vouchsafe unto us forgiveness and thy great mercy. Alleluia.

We thank thee, O Spirit of Truth, who hast renewed the holy Church. Keep her without blemish by the faith in the Trinity, from henceforth for everyone. Alleluia.

THE DIVINE LITURGY
OF THE ARMENIAN APOSTOLIC
ORTHODOX CHURCH

THE BOOK OF 1 KINGS

WRITTEN: PROBABLY AROUND 650-530BC

WHY READ IT?

While many of the kings got things wrong, the book gives some examples of brilliant kings who demonstrated what it means to follow God in a tricky world. This was a pretty dark time for God's people, but even when things appeared to be at their worst, and God seemed to be very quiet, he had not forgotten them. He was waiting in the wings to make it all right again.

WHAT YOU NEED TO KNOW:

2 Kings continues from where 1 Kings left off. When the prophet Elijah was taken to heaven, Elisha took up his ministry. Many Kings continued to make bad choices until, finally, God's people were conquered. First the northern kingdom of Israel fell to the Assyrians. Later, the southern kingdom of Judah fell to the Babylonians, and the capital city of Jerusalem came under Babylonian rule. At this point, many of God's people were captured and taken to Babylon as slaves – a really important event known as the exile. The nation of Israel rose to power after escaping from Egypt, but then returned to slavery as God removed his protection from them.

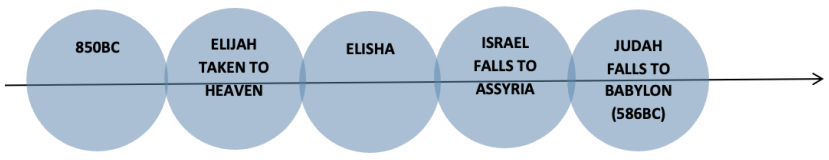

THE LETTER OF COLOSSIANS

WRITTEN: AROUND AD 62-64 (OR POSSIBLY LATER IN THE FIRST CENTUARY)

WHAT YOU NEED TO KNOW:

This letter was written to a church in the city of Colossae (in modern-day Turkey). At the time, the people in the church were hearing and believing a whole bunch of untrue teachings. These teachings included the idea that there was a way to salvation other than Jesus, and that Christians needed to obey Jewish laws and ways of living. They were also beginning to worship angels. As a result, Paul wrote this letter, reminding the believers to focus on Jesus. He explains Jesus' victory over darkness and how we should live, while stamping out the confusion caused by false teaching.

WHY READ IT?

Colossians is a great letter, full of strong basic truths about the good news of Jesus. It reminds us to keep our focus on him, and it outlines the importance of not just believing the right things but doing the right things too.

SPOTLIGHT:

The Colossians were people from Colossae. Earlier in its history (before this letter was written), Colossae had been a rich city, as it lay on a trade route, so people from all over the world would pass through. All of these people brought with them their own religions, creating a city that was a melting-pot of ideas about faith, with bits and pieces of beliefs that come from all over the place. This is perhaps why Paul felt a need to write to the Colossian Church.

ՆԻԿԻՈՅ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԺՈՂՈՎԻ 1700-ԱՄԵԱԿ

«ՀԱՒԱՏԱՄՔ Ի ՄԻ ԱՍՏՈՒԱԾ, Ի ՀԱՅՐՆ ԱՄԵՆԱԿԱԼ»:
«Կը հաւատանք մէկ Աստուծոյ, Ամենակալ Հօր»:

«Հաւատամք»ը անցեալէն կու գայ բայց անցեալին չի պատկանիր եւ պէտք չէ պատկանի: «Հաւատամք»ը այսօրուան մեր կեանքին մէջ ներկայ պէտք է ըլլայ: Ճիշդ չէ որ 325, 381 եւ 431 թուականներուն, Արիոս, Մակեդոն եւ Նեստոր դատապարտուեցան, բայց Արիոսականութիւնը, Մակեդոնականութիւնը եւ Նեստորականութիւնը կը շարունակուի եւ տակաւին պիտի շարունակուի, այնքան ատեն երբ մարդիկ կը փորձեն «Խորհուրդ Մեծ եւ Սքանչելին» մարդկային տրամաբանութեան պրիսմակէն միայն դիտել:

Երբ «Հաւատամք»ի մասին կը խօսինք, բնականօրէն առաջին հերթին պէտք է նայինք Աստուածաշունչին, որ աղբիւրն է մեր հաւատքին: Բայց որովհետեւ կ'ապրինք աշխարհի մը մէջ ուր շրջապատուած ենք այնպիսի՛ մարդոցմով՝ որոնք չեն ճանչնար Սուրբ Գիրքը, որոնք միայն գիտութիան լեզուով կը խօսին, եւ որոնք շօշափելի փաստեր կ'ուզեն համոզում գոյացնելու համար որեւէ հարցի գծով, ուստի պիտի փորձեմ Աստուածաշունչի կողքին , տարբեր կալուածներէ նաեւ օրինակներ առնելով պարզաբանել եւ արդիականացնել Հաւատամքը:

Ինչո՞ւ կ'ըսենք «Հաւատամք» չենք ըսեր «Հաւատամ»: «Հաւատամք»ը յոգնակի է, իսկ «Հաւատամ»ը՝ եզակի: «Հաւատամք» կ'ըսենք, որովհետեւ ատիկա անհատի մը խոստովանութիւնը չէ, այլ ամբողջութեան: Համայնքին խոստովանութիւնն է ատիկա: Տարբեր եկեղեցիներ «Հաւատամք»ի փոխարէն «Հաւատամ» կ'ըսեն, որովհետեւ զայն նկատի ունին որպէս անձնական հաւատքի արտայայտութիւն, մինչդեռ մեր Եկեղեցին շեշտը առաւելաբար կը դնէ հաւաքականութեան վրայ: Քանի որ Եկեղեցին Քրիստոսի մարմինն է, եւ մարմինը անհատը չէ որ կը ներկայացնէ, այլ՝ հաւաքականութիւնը, ուստի, «Հաւատամք»ը աւելի շիտակ կը գտնենք քան «Հաւատամ»ը:

Հաւատք ըսուածը Աստուծոյ կողմէ մեր բնութեան մէջ դրուած իրականութիւն մըն է, եւ ասիկա բացարձակ ճշմարտութիւն է, ընդունինք կամ չընդունինք, գիտակցինք կամ չգիտակցինք: Յովհաննէս Երզնկացին կ'ըսէ. «Հաւատքը մեր մէջ ցանուած աստուածային շնորհք մըն է»: Մարդուն մէջ շատ ոյժեր կրնան ըլլալ, բայց ամենէն զօրաւոր ոյժը՝ հաւատքի ոյժն է: Գիտէք որ եթէ երկրագունդը կը գոյատեւէ եւ մենք անոր վրայ ազատ համարձակ կը քալենք, կը գոյատեւէ անոր համար՝ որ հոն կայ ձգողական ոյժը, որ ամէն ինչ դէպի իրեն կը քաշէ: Այդ ձգողական ոյժը միայն մեր երկրագունդին յատուկ չէ, այլ՝ արեւի ամբողջ համաստեղութեան: Այդ ձգողական ոյժին միջոցաւ է որ բոլոր մոլորակները կամ արբանեակները արեւու շուրջ կը մնան եւ կը կազմեն մէկ ամբողջութիւն:

Ինչպէս իւրաքանչիւր համաստեղութիւն ունի իր ձգողական ոյժը եւ անոր շնորհիւ է որ երկրագունդը իր գոյութիւնը կը պահէ, այնպէս ալ, հաւատքը Աստուծոյ եւ մարդուն միջեւ գոյութիւն ունեցող այն ձգողական ոյժն է, որով մենք մեր գոյութիւնը կը պահենք:

Հաւատքը յաճախ բացատրուած է սխալ ձեւով: Ոմանց մօտ այն տպաւորութիւնը կը գտնենք որ հաւատքը տգետներու կամ ծերերու համար է, եւ ուստի, զարգացածները կամ երիտասարդները պէտք չունին անոր, որովհետեւ անոնք ամէն ինչ կրնան բացատրել: Ինչո՞ւ եւ ուրկէ՞ այս տրամադրութիւնը կամ տրամաբանութիւնը: Զարգացած ուսեալ մարդիկ պէտք չունի՞ն հաւատքի: Գիտութեան հետամուտ եղող մարդիկ կարիքը չունի՞ն հաւատքի:

Հաւատքը տոկուն իրականութիւն է որքան գիտութիւնը ինք: Բոլոր մարդիկը կարիքը ունին թէ հաւատքի եւ թէ գիտութեան: Առանց մէկուն միւսը չի կրնար ըլլալ: Սուրբ Ներսէս Շնորհալին, եկեղեցականներուն ուղղած իր նամակին մէջ՝ կ'ըսէ. «Ինչպէս մարդ մէկ աչքով կրնայ տեսնել, բայց երկու աչքով կրնայ աւելի լաւ տեսնել, նմանապէս, կը թելադրեմ ձեզի որ ձեր հաւատքի եւ գիտութեան երկու աչքերը բա՛ց պահէք, որովհետեւ հաւատք առանց գիտութեան կամ գիտութիւն առանց հաւատքի մեզ միականի կը դարձնէ»:

Եթէ գիտութեան աշակերտ մը ուզէ որեւէ մէկ թէորի փորձարկութեան ենթարկել ստուգելու համար անոր ճիշդ կամ սխալ ըլլալը, անհրաժեշտ եղած բոլոր նիւթերը հետը առնելով, տարրալուծման կ'երթայ, եւ քննութենէ կ'անցնէ իր թէորին, եւ եթէ յայտնաբերէ որ իր ընդունած տեսութիւնը (theory) ճիշդ է, ամօրէն անոր կը կառչի: Բայց արդեօք այս ձեւով կրնա՞նք մտածել հաւատքին մասին: Նոյնպիսի վերաբերում կրնա՞նք ցուցաբերել հաւատքին նկատմամբ: Գիտութիան նման հաւատքը կրնա՞նք փորձարկութեան ենթարկել: Հաւատքը անտեսանելի է: Բան մը որ անտեսանելի է, կրնա՞նք տեսանելի նիւթերով կամ գործիքներով զննել ու քննել եզրակացութիւններ հրապարակել:

Հաւատքը վստահութի՛ւն է Աստուծոյ նկատմամբ: Նոր Կտակարանը ցոյց կու տայ մեզի որ չի կրնար հակասութիւն ըլլալ իսկական հաւատքի միջեւ: Իսկական գիտութիւնը մեզ Աստուծոյ պէտք է հասցնէ: Յիշենք հովիւներուն պարագան (Ղկ 2.8-18): Հովիւները պարզ մարդիկ էին, բայց միեւնոյն ատեն հաւատքի՛ մարդիկ էին: Անոնք հրեշտակէն Յիսուսի ծննդեան վերաբերեալ տեղեկութիւն առնելէ անմիջապէս ետք, գացին փնտռելու նորածին Փրկիչը եւ գտան զայն ու պաշտեցին: Յիշենք նաեւ մոգերուն պարագան (Մտ 2.1-11): Մոգերը աստղագէտ կամ աստղաբաշխ մարդիկ էին, եւ ուստի, գիտութեան տէր մարդիկ էին. բայց անոնք միաժամանակ հաւատքի՛ մարդիկ էին: Անոնք տեսնելով տարօրինակ աստղի մը երեւումը, գուշակեցին որ տարօրինակ մանուկ մը ծնելու էր, եւ իսկոյն պրպտումի ու փնտռտուքի սկսան, եւ ի վերջոյ գտան նորածին մանուկը՝ աշխարհի Ազատարարը, եւ երկրպագութիւն ըրին ու պաշտամունք մատուցանեցին անոր: Եթէ մենք ունինք այն գիտութիւնը որուն կ'ընկերակցի աստուածային երկիւղն ու հաւատքը, անպայման որ այդ գիտութիւնը, թէպէտ տարբեր ճամբայով, բայց մեզ պիտի հասցնէ մէկ եւ նո՛յն ճշմարտութեան:

Աստուծոյ գոյութիւնը դրժողներ կրնան հարցնել. «Աստուած կա՞յ: Եթէ կայ՝ ինչո՞ւ զայն չենք տեսներ, ինչո՞ւ մեր մէջ չի յայտնուիր»: Նման հարցադրումներ կրնան ընել թէ՛ անաստուածները (atheist) եւ թէ հաւատքի մէջ թերիները: Քրիստոս ըսաւ. «Երանի՜ անոնց, որոնք սիրտով մաքուր են, որովհետեւ անոնք զԱստուած պիտի տեսնեն» (Մտ 5.8): Ահաւասիկ զԱստուած տեսնելու պայմանը՝ սիրտով մաքուր ըլլալ: Եթէ յարգենք այս պայմանը, պիտի վայելենք Աստուծոյ ներկայութիւնը երկրի վրայ եւ յաւիտենականութեան մէջ:

Չսպասենք զԱստուած տեսնել կամ անոր ներկայութեամբ համակուիլ, այնքան ատեն երբ փափաք չունինք մաքուր կեանք ապրելու, մաքուր սիրտ սնուցանելու մեր կուրծքին տակ: Կեանքի մէջ մէկը որեւէ փափաք կրնայ ունենալ: Փափաք ունենալը չի բաւեր: Այդ փափաքը իրականացնելու պատրաստակամութիւն պէտք է ունենանք: Ինչպէս աշխարհային փափաքներ իրականացնելու համար մարդէս կը պահանջուի զոհողութիւններ յանձն առնել, այնպէս ալ, երկնային եւ աստուածահաճոյ մեր փափաքները իրականութիւն դարձնելու համար, պէտք է պատրաստ ըլլանք որոշ զոհողութիւններ յանձն առնել: Քրիստոսի խօսքը շատ յստակ ու մեկին է. «Ան որ կ'ուզէ զԱստուած տեսնել՝ մաքուր սիրտ պէտք է ունենայ»: Ոեւէ մէկը որ կ'ուզէ վայելել հաւատքի թանձրացեալ իրականութիւնը՝ իր սիրտը մաքուր պահելէն զատ ուրիշ միջոց չունի: Ուրիշ միջոցներու դիմելը՝ մեզ յուսախաբութեան պիտի առաջնորդէ:

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՒԱՏԱՄՔԻՆ
Զարեհ Արք. Ազնաւորեան
(Շարունակելի 1)

ԵԹԷ ԶԻՍ ՏԱՆԻՍ

Եթէ զիս տանիս դէպի Յորդանան
Բացուած երկինքի հրաշքներուն ներքեւ,
Կու գամ վայելել Քու սիրոյդ պարգեւ
Վայրերն այն դալար, ջուրերն հանգստեան

Կու գամ ետեւէդ, եթէ տանիս զիս
Կանայի զուարթ ակումբներուն մօտ,
Ուր թակոյկներուդ գինին ծաղկահոտ
Պիտի արբեցնէ օրերը կեանքին:

Կամ թէ տանիս զիս հո՞ն ուր յոգնած
Ու վաստակաբեկ նստար մօտ հորին,
Եւ Քու կենդանի ջուրէդ առօրին
Կու գամ բաժնելու ծարաւս անձկայրեաց:

Կու գամ թէ տանիս զիս Գեննեսարէթ՝
Ծովակին չքնաղ ափերուն վրայ,
Ուր անուշ հովին հետ կը թրթռայ
Արձագանգ մը միշտ անջինջ բառերէդ:

Պատրաստ եմ գալու, եթէ տանիս զիս
Դէպի այն լերան կատարն անմարդի՝
Ուր շողերն հագար արեւ ու վարդ,
Ու բոցով կ'վառեմ ամպերն երազիս:

Կու գամ ոստերով ձիթենիներու
Հոն ուր յաղթութեամբ կ'ողջունուիս համակ,
Ու տարածելով ձորձերս ոտքիդ տակ,
Կը վազեմ փառքիդ շուքն ընդգրկելու:

Կու գամ ետեւէդ մինչեւ Վերնատուն
Վերջին ընթրիքէդ բաժինս առնելու,
Եւ նուագելով երգ կամ ալելու,
Կեդրոնի ձորէն ալ կ'անցնիմ ժպտուն...:

Բայց կը վարանիմ գալ Գեթսեմանի՝
Ուր քունով մ'աչքերս պիտի ծանրանան,
Գուցէ այն ըլլայ իմ քունը մահուան
Ու մեծ Անհունին գիրկը զիս տանի...:

Մի՛, մի՛ զիս կանչեր աւելի հեռու
Ո՛ւր անիրաւներ կը ձաղկեն զՔեզ
Որ խարոյկի մը քով խանձողի մը պէս
Կծկած չի մխամ՝ մոխիր դառնալու:

Ո՜հ, միթէ կրնա՞մ գալ Քու ետեւէդ
Երբ խաչը ուսիդ կ'ելլես Գողգոթա.
Բայց ի՞նչ սերտ հրապոյր, ի՞նչ բուռն ուժ է դա՝
Որ զիս մինչեւ հոն կը տանի Քեզ հետ:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ԸԼԼԱԼ ԽՈՆԱՐՀ ԵՒ ԻՆՔՆԱՎՍՏԱՀ

Երբ կը նայինք աստղերուն եւ մեր երեւակայութեամբ կը շրջինք մոլորակներու շուրջ, այն ատեն կը զգանք մեր սահմանադրութիւնն ու ոչնչութիւնը, եւ մեր ըրածը լիովին անօգուտ կը թուի մեզի: Բայց երբ կը նայինք մեր հոգիներուն մէջ, եւ թոյլ կու տանք, որ մեր միտքը շրջի մեր ներքին տիեզերքին մէջ, կը դառնանք այնքան բարձր մեր աչքին եւ նշանակալից, որ մեր ըրածը, խօսածն ու մտածածը մեզի կը թուին ըլլալ չափազանց կարեւոր:

Ըլլալու համար խոնարհ եւ ինքնավստահ, կատակասէր եւ լուրջ, խաղաղասէր եւ պատասխանատու, պէտք է աշխատինք նայիլ երկու վերոյիշեալ ուղղութիւններով: Այո, մարդ արարածը շատ փոքր է եւ միաժամանակ շատ բարձր ու մեծ: Այս երկոքին միջեւ եղող պրկումն է, որ մեզ հոգեւորապէս արթուն կը պահէ:

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԸ
ՀԵՆՐԻ Ճ. Մ. ՆՈՒԸՆ
Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան

horizon
ARMENIAN WEEKLY
VOL. 30 No. 47-48 (1535-36) APRIL 7-14, 2025

Armenian Parliament passes bill on EU integration

YEREVAN—The Armenian National Assembly voted on March 26 to voted to pass the bill on launching the process of accession of the Republic of Armenia to the European Union, initiated by a civilian group.

Adopted in final reading with 64 votes in favour — all from lawmakers of the ruling Civil Contract party — and seven opposition MPs voting against, the bill calls on the Armenian government to initiate the process of EU accession.

The opposition Hayastan faction skipped the vote.

The bill was presented to the National Assembly through the civic initiative Eurovote, which collected 60,000 signatures, exceeding the required minimum of 50,000.

Moscow says Yerevan must choose between EU or Eurasian Union

MOSCOW—A day after the Armenian parliament approved to pursue membership in the European Union, official Moscow warned Yerevan that it must choose between membership in the EU or the Russia-backed Eurasian Economic Union.

"We understand that the EEU and the EU have similar agendas," Russia's Deputy Prime Minister Alexei Overchuk told Russian reporters on March 27.

"Therefore, of course, the country will have to decide and make this choice because it cannot sit on two chairs simultaneously. That is absolutely certain," he asserted.

"We understand that if Armenia is moving toward Europe, then, as such, we will have to review the entire complex of economic relations with this country," Overchuk said.

"Unfortunately, this will affect the living standards of people in Armenia, something which we would certainly not like to see," the Russian deputy prime minister said.

Russia accounted for over 41 percent of Armenia's foreign trade last year, compared with the EU's 7.7 percent share.

'Karabagh movement must not continue,' Pashinyan angrily asserts

YEREVAN—Prime Minister Nikol Pashinyan asserted several times in parliament that the Karabagh Movement for the self-determination of the people of Artsakh must not continue, driving a further wedge between his ruling party and the opposition.

During a question and answer session in parliament on March 26,, Pashinyan justified his statement by saying that the best path toward peace was the policy advanced by him and the ruling party.

The prime minister explained that his government's path to peace is why Yerevan has agreed to concede to Azerbaijan's demand, and precondition to signing the peace treaty, to dismantle the OSCE Minsk Group, tasked to find a settlement of the Karabagh conflict. Pashinyan provided to timeline for this.

«I want to say clearly and unequivocally: I think that we should not continue the Karabagh movement,» Pashinyan asserted.

«Why are we postponing the decision on the dissolution of the OSCE Minsk Group co-chairmanship? Because we are saying that we want to be sure that just as we have a political decision that we are not continuing the Karabagh movement, there would not be a political decision in Azerbaijan that they are going to start another movement, let's say, for example, the 'Western Azerbaijan' movement,» Pashinyan claimed, adding that he does not want the conflict to now emanate from Azerbaijan.

The remarks about ending the Karabagh movement angered opposition lawmakers, who accused Pashinyan of kowtowing to Azerbaijan's whims, demands and preconditions.

Pashinyan also went into an angry unhinged diatribe against his predecessors, the three former presidents of Armenia—Levon Ter-Petrossian, Robert Kocharian and Serzh Sarkisian—whom he accused of continuing to criticize him blame him for the losses in Artsakh.

He said that the three former leaders refused his offer to debate him about the government policies on the Karabagh conflict during the past 30 years.

Pashinyan then threaten to «throw [them] against the wall» and «trample [them] underfoot» if the ex-presidents did not stop blaming him for the fall of Nagorno-Karabagh.

«If there is nothing to debate, sit down and shut up», Pashinyan said on the parliament floor. «If you are ready to debate, let's talk. I say I will not debate with you, I will throw you against the wall and the remains of your political corpses will be taken out from there. It concerns all three of you. Stop playing with my nerves. I will trample you underfoot, not debate with you.»

«Either you hunker down, shut up and don't talk about that topic, or we go to a live debate,» the prime minister warned. «There is no other option».

ANCC announces key policy priorities ahead of the upcoming Canadian federal election

OTTAWA—The Armenian National Committee of Canada (ANCC) is proud to announce our key policy priorities ahead of the upcoming federal election. These priorities reflect the diverse and critical concerns of Armenian-Canadians, from advocating for justice in Artsakh and demanding accountability, to strengthening Canada's bilateral relationship with Armenia. We remain dedicated to raising awareness about the Armenian Genocide, pursuing justice for past atrocities, and ensuring the protection of Armenian communities worldwide.

As Canadians prepare to decide who will lead our country, the Armenian National Committee of Canada (ANCC) calls on elected officials, candidates, and our community to recognize the power and responsibility that comes with civic and political engagement.

For generations, Armenian-Canadians have been proud contributors to Canada's rich social, economic, and cultural landscape. As engaged citizens, we have consistently worked to strengthen the democratic values that define our country. Yet, our commitment to building a better Canada must also extend to advancing the issues that deeply impact our community — issues of justice, human rights, and the security of Armenians here and abroad.

The upcoming federal election is a crucial moment — one that demands action from both our elected leaders and our community. We urge political parties and candidates to listen to the concerns of Armenian-Canadians and to commit to policies that reflect Canada's core principles of peace, accountability, and justice. From addressing the ongoing crisis facing the people of Artsakh (Nagorno-Karabagh), strengthening Canada-Armenia relations and to safeguarding the sovereignty and territorial integrity of the Republic of Armenia and advocating for a principled foreign policy, these issues are not only vital to our community but to Canada's role as a global leader in defending human rights.

At the same time, we call on Armenian-Canadians to step forward with purpose — to engage with candidates, ask tough questions, and ensure our concerns are heard at every level of government.

Democracy thrives when citizens take an active role in shaping the future, and our voices are essential in ensuring that Canada's next government reflects the values we hold dear. This election presents an opportunity — not just to choose who leads our country, but to champion the issues that matter most to our community. Together, we can build a stronger Canada — one that stands firm in the face of injustice, supports those in need, and upholds the principles that unite us all.

The Armenian National Committee of Canada (ANCC), founded in 1965, is the largest and most influential Armenian-Canadian grassroots human rights organization. Working in coordination with a network of chapters, supporters throughout Canada, and affiliated organizations around the world, the ANCC actively advances the concerns of the Armenian-Canadian community on a broad range of issues.

ANCC raised issue of armenian political prisoners held in Baku prisons

VANCOUVER—On March 20, representatives of the Armenian National Committee of Canada (ANCC) Western Region participated in the annual fundraising event of Adrian Dix, British Columbia's Minister of Energy, in Vancouver.

During the event, ANCC representatives, Eddie Papazian Jack DerAgopian and Chelse Papazian, had the opportunity to meet with Minister Dix, as well as several other members of the British Columbia Legislative Assembly, and Canadian MP Don Davies.

In the course of these meetings, ANCC representatives presented several pressing issues to political officials, including the upcoming Armenian Genocide commemoration events and advocacy initiatives planned in various Canadian cities. Particular attention was drawn to the ongoing ethnic cleansing carried out by Azerbaijan and the cultural genocide against Armenians, which pose a direct threat to the return of the Armenians of Artsakh and the very existence of the Armenian people.

The ANCC representatives specifically highlighted the dire situation of Armenian political prisoners, the former leadership of the Republic of Artsakh, who have been illegally captured and are being held in Baku's prisons. They called on Canada's political leadership not to remain silent in the face of this grave injustice and to take concrete steps to demand their immediate release.

During the event, Minister Dix, in his opening speech, underscored the fundamental right of Indigenous Armenians to return to their ancestral homeland, emphasizing that Canada must take a more active role in ensuring this just cause is addressed. He acknowledged the challenges faced by the displaced Armenian population and reaffirmed Canada's commitment to advocating for human rights, justice, and the protection of persecuted communities worldwide.

ANCC deeply concerned by recent agreements reached between Armenia & Azerbaijan, which were imposed under the threat of force

On March 18, the Armenian National Committee of Canada (ANCC) issued the following declaration:

The ANCC is deeply concerned by the recent agreements reached between Armenia and Azerbaijan, which were imposed under the threat of force. These developments pose a serious threat to Armenia's sovereignty, security, and the fundamental rights of the Armenian people, particularly in light of the ongoing Azerbaijani threats for renewed war and bloodshed.

The negotiated document fails to address several critical concerns, including the clear demarcation of Armenia's borders and the withdrawal of Azerbaijani forces from Armenia's sovereign territories. It also neglects to secure the return of Armenian prisoners of war who remain unjustly and arbitrarily detained in Azerbaijan.

Most concerning, however, is the complete disregard for the rights and security of the Armenians of Artsakh. The people of Artsakh have already faced ethnic cleansing and forced displacement following Azerbaijan's genocidal aggression. Yet this agreement makes no mention of their right to live safely and with dignity in their ancestral homeland. By omitting these crucial issues, this agreement effectively legitimizes Azerbaijan's campaign of violence and persecution against the Armenian population of Artsakh.

Additionally, Azerbaijan's ongoing demands — including territorial concessions, constitutional changes in Armenia, and the forced settlement of Azerbaijanis within Armenia — are a direct assault on Armenia's independence and regional stability.

The ANCC categorically rejects any agreement that disregards Armenia's national interests and endangers the rights and security of the Armenian people. We stand in solidarity with the people of Armenia and Artsakh in their fight for justice, peace, and self-determination.

A Mari Usque Ad Mare

CANADA INVESTS $8.29 MILLION IN FREDERICTON'S PUBLIC TRANSIT INFRASTRUCTURE

In a recent press declaration made by MP Jenica Atwin and Mayor Kate Rogers of Fredericton (NB), a new federal investment was announced that consist of $8.29-million that will be used for the funding of the City's transit system. This new investment will be funded through the Canada Public Transit Fund's Baseline Funding stream and will be used to help in the modernization of Fredericton's public transit system. Upgrading, replacing and modernizing the cities public transit infrastructure will be key with this investment.

Jenica Atwin, MP for Fredericton said: "Investing in public transportation eases traffic, reduces emissions, and fosters greater community connectivity; expansions to existing routes, and updates to the buses and schedules, will allow more Frederictonians to utilize our transit system in meaningful ways. We have been working together to make Fredericton transit more accessible and effective for years, and today's announcement reinforces the Government of Canada's commitment to building, maintaining, and improving high-quality, affordable public transit, which will make a lasting difference in people's lives."

"Fredericton is one of the fastest growing cities in the country and the federal support the City is receiving through the Canada Public Transit Fund and the Rural Transit Solutions Fund, will allow Fredericton Transit to grow with our vibrant community. This federal funding will enhance transit offerings, ensuring our city is connected through providing a consistent, affordable, and environmentally friendly mode of transportation for residents," said Mayor Rogers.

CANADA SUPPORTS ECONOMIC OPPORTUNITIES FOR WOMEN WITH AN INVESTMENT OF $8.2-MILLION

In a recent press declaration made by the Parliamentary Secretary Lisa Hepfner, on behalf of Marci Ien, Minister for Women and Gender Equality and Youth, a new investment of $8.2-million was announced for 9 projects that will enhance economic opportunities for women and help build a sustainable future for all Canadians.

These projects will address the systemic barriers that women face, while simultaneously strengthening partnerships, expand training and resource development, and provide more leadership opportunities. Another one of the projects will aim at empowering women to pursue occupations in STEM, and strengthen economic opportunities that will lead to the growth of Indigenous women and youth.

"On International Women's Day, we recognize the crucial role that women play in building a stronger, more inclusive Canada. This funding will strengthen these nine organizations as they further create opportunities for women and girls to grow and thrive in innovative ways while supporting their contributions in all areas of society," said Minister Ien.

Lisa Hepfner, Parliamentary Secretary to Minister Ien added: "This International Women's Day, we celebrate women's and girls' social, economic, cultural, and political achievements. There is strength in every story – the stories of women who have broken barriers, led change, and built a more inclusive society. This funding will support many more stories of impact and success."

CANADA AND NORTHWEST TERRITORIES PRESERVING BILINGUALISM THROUGH EDUCATION

In a recent press declaration, Rachel Bendayan, Minister of Official Languages and Associate Minister of Public Safety, announced a brand new bilateral agreement between the government of Canada and the government of the Northwest Territories, for a minority-language education and second official-language instruction. This agreement will see that both of Canada's official languages are promoted and protected within the education system, fostering growth and enriching Canada's culture, and passing onto the new generation. Investing in minority language education and instruction, especially in the Franco-Ténois community, is key to preserving the French language and furthering bilingualism, while ensuring equal opportunities for future generations.

Minister Bendaya said: "Education is at the heart of the vitality of our official languages. Thanks to this agreement, we reaffirm our commitment to supporting French-language learning across the country. By working together with the Government of the Northwest Territories, we are supporting the Franco-Ténois community and helping strengthen the bilingualism that enriches Canadian identity."

"The Franco-Ténois community is a driving force in the Northwest Territories' cultural and economic landscape. This agreement delivers essential funding to expand access to French-language education and second-language instruction from junior kindergarten to post-secondary. By strengthening bilingualism and multilingualism, we are enhancing the vitality of the Franco-Ténois community," said Caitlin Cleveland, Minister of Education, Culture and Employment, Minister of Industry, Tourism and Investment.

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

Pashinyan must go: the security, democracy and dignity of Armenia are at stake

BY VARTAN OSKANIAN
Former Foreign Minister of Armenia

Nikol Pashinyan's appearance yesterday [March 26] in the National Assembly—marked by erratic behaviour, a combative tone, and menacing threats toward former presidents—was not an expression of conviction but the unravelling of a man in free fall. Today's wave of arrests and intimidation targeting relatives and supporters of opposition candidates ahead of the Gyumri elections only confirms what Armenians across the country already know: Pashinyan is no longer fit to lead. He is not just a failed leader—he is a national liability. His continued presence in power poses a clear and present danger to Armenia's security, democracy, and dignity.

Seven years after riding into office on a tide of popular hope, Pashinyan has become the architect of national collapse. His strategic blindness, political inexperience, and refusal to take responsibility have plunged Armenia into an era of historic defeat and isolation. The complete loss of Nagorno-Karabagh, the displacement of over 120,000 Armenians, the deaths of thousands of young soldiers—these are not misfortunes of fate, but the direct and tragic results of his reckless decisions and failed leadership.

What makes matters worse is that Pashinyan has not only failed to protect Armenia's interests—he has actively undermined them. He stands today as the sole obstacle to placing the right of return for Armenians of Nagorno-Karabagh on the international agenda. Even as the global community has expressed readiness to support this fundamental issue, Pashinyan's inaction—and likely, quiet opposition—continues to erase Armenian claims from the diplomatic map.

Armenia's sovereignty has eroded under his watch. Armenian hostages remain in Azerbaijani captivity, swaths of internationally recognized Armenian territory have been effectively ceded, and new concessions loom just over the horizon. Meanwhile, the country grows ever more isolated, with its foreign policy reduced to confused posturing and dangerous appeasement. If allowed to continue, Pashinyan will complete the undoing of the Armenian state.

And yet his domestic record is just as damning. Once hailed as a democrat, Pashinyan now rules through fear, suppression, and state propaganda. His government has weaponzed institutions, captured the judiciary, intimidated dissenters, and harassed civil society. His tenure has normalized corruption, where state resources are siphoned off to enrich allies while ordinary Armenians are left disillusioned and impoverished. He has transformed Armenia's fragile democracy into a brittle autocracy cloaked in the trappings of legitimacy.

Polls show that only 10% of Armenians still support Pashinyan. A man with no democratic mandate, who clings to power not through competence but coercion, has no right to speak on behalf of a nation that he has humiliated and endangered. His power is now sustained not by the will of the people but by a cynical machinery of repression, intimidation, and lies.

Perhaps most damning of all is his revisionist rhetoric around the Armenian Genocide. For any Armenian leader to downplay or distort the foundational trauma of our people is an unforgivable betrayal. It is a desecration of memory, a cynical political calculation that shows how far Pashinyan is willing to go to maintain his grip on power—even at the expense of our shared history and identity. If he can compromise on that, what else will he sacrifice?

Nikol Pashinyan's time is up. Armenia cannot afford to drift further into despair, division, and defeat. The country deserves a leader who can unify, not fracture; one who defends its sovereignty, not gives it away; one who remembers and honors the past, not rewrites it for convenience. For the sake of Armenia's survival, its democracy, and its dignity—Pashinyan must go.

Ascenseur Adams Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE, INSTALLATION OF ELEVATORS.

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԷՐ՝
ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

PHARMACISTS
SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցեներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

Meet the Hearing Aid Brothers: Edmond and Andre Ayvazyan

Experience the Future of Hearing with Hearing Aid Source

Discover the Difference:

HEAR Enjoy crystal-clear speech in any environment with our cutting-edge Augmented Focus technology. Say goodbye to struggling with conversations.

CHARGE Ditch the hassle of tiny batteries. Our rechargeable hearing aids ensure you're always ready to go without the fuss of changing batteries.

CONNECT Seamlessly link your hearing aids to your Android or iPhone smartphone. Enjoy hands-free calls, music streaming, and more, directly through your hearing aids.

Why Choose Hearing Aid Source?

- **Risk-Free Trials:** Try our hearing aids with no obligation. Experience the improvement in your hearing without any risk.
- **Free Hearing Tests:** Get a comprehensive hearing assessment at no cost. Understand your hearing health and get personalized recommendations.
- **Expert Care:** With years of experience, Edmond and Andre Ayvazyan are dedicated to providing the highest quality hearing care.
- **Custom Hearing Protection:** Protect your hearing with custom solutions tailored to your needs.

Visit Us Today:

Coxwell Avenue Location:
702 Coxwell Avenue, Toronto, ON M4C 3B9
Tel: 416-463-4327 (HEAR)

Parkway Mall Location:
85 Ellesmere Road, #29 Toronto, ON M1R 4B9
Tel: 416-754-4327 (HEAR)

Contact Us:

hello@hearingaidsource.ca
www.hearingaidsource.ca

Your Hearing Health Matters.

Take the first step towards better hearing.
Schedule your free hearing test and no-obligation trial today.
Call 416-754-4327 to book an appointment.

Rediscover the joy of hearing with Hearing Aid Source – where advanced technology meets compassionate care.

hearing aid source
hearing instrument specialists

Թադևոս Յակոբեան

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

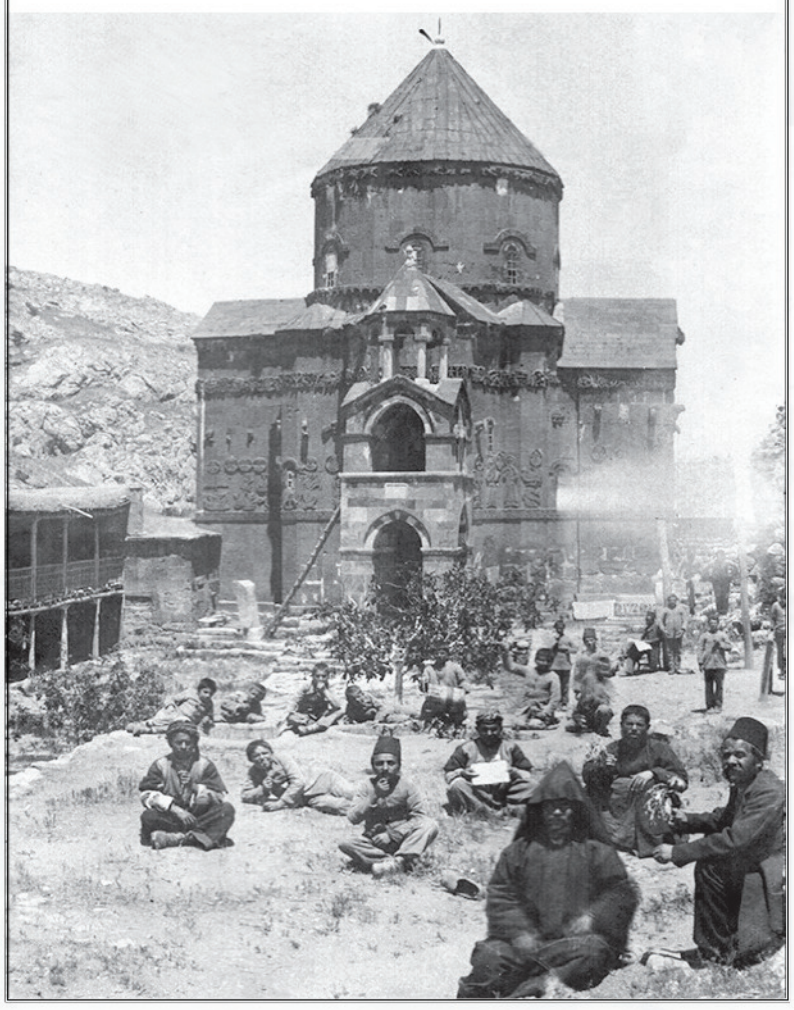

ՀՈՐԻԶՈՆ

Հովանաւորութեամբ
Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի
Բարեխնամ Առաջնորդ
Գանատայի Հայոց Թեմի

Շնորհանդէս
Թադեւոս Յակոբեանի
Պատմական Հայաստանի Քաղաքները գիրքին

Գիրքը կը ներկայացնէ
«Հորիզոն»ի գլխաւոր խմբագիր
Վահագն Գարագաշեան

Հինգշաբթի, 10 Ապրիլ 2025-ին,
Երեկոյեան ժամը 7:30-ին
«Կէօնճեան» կեդրոնէն ներս

Տեղի պիտի ունենայ սահիկներու ցուցադրութիւն

Գիրքը պիտի վաճառուի ձեռնարկի աւարտին

Մուտքը ազատ

LEXUS
EXPERIENCE AMAZING

EXPERIENCE AMAZING NOW

2025 NX 250 SIGNATURE

LEASE APR FROM
2.9%*
24 MONTHS

$597*
MONTHLY
DOWN PAYMENT
$7,000*

CASH PURCHASE PRICE FROM
$50,815*

LEXUS
LEXUS GABRIEL ST-LAURENT

3303, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, QC H4N 3C2
lexusgabrielstlaurent.com
514 747-7777

*Representative lease offer based on a new and previously unregistered 2025 Lexus NX 250 AWD Signature. MSRP: $50,815. 2.9% APR for 24 months. Monthly lease payment is $597 plus taxes. $7,000 down payment plus taxes. Includes: $2,977.40 Government Fees, Delivery and Destination charge; $100 A/C charge; $22.50 tire tax; $595 dealer administration fee; $0.60 filters; $0.90 lubrication oil; $1 coolant/antifreeze; $48.40 RDPRM fee; $4 agent fee; as well as all other applicable fees, levies, and duties (all of which may vary by region and dealer). License, insurance, registration, and applicable sales taxes are extra. Total price with charges: $54,442. 6,000 km per year allowance; charge of $0.20/km for excess kilometres. Lexus Dealers are free to set their own prices. Limited-time offers only available to retail customers at participating Lexus Dealers. Dealer may lease for less. Dealer order/trade may be necessary (but may not be available in all cases). Conditions apply. Offer is subject to change or cancellation without notice. See your Lexus Gabriel St-Laurent dealer or visit lexusgabrielstlaurent.ca for details. Offers are effective between March 1, 2025, and March 31, 2025, unless extended or revised.

ՀՈՐԻԶՈՆ | www.horizonweekly.ca

MAISON Des Noix
Pierre Halteh
(514) 910 - 0833
(450) 682 - 0059
710 Bd.Curé-Labelle.Chomeday
Laval.QC. H7V2T9

Kevin Asadourian
General Manager
Directeur général
Kevin@gabriel.ca
AUTOMOBILE GABRIEL EST
7177 Boulevard Henri-Bourassa E, Montreal, QC H1E 7L8
T. : 514 218-7777
www.automobilegabrielest.com Automobile Gabriel Est

HONDA
HONDA GABRIEL
Tro Bachekjian
Représentant des ventes
Véhicules d'occasion
Pre-owned
Sales Consultant
tbachekjian@gabriel.ca
Tél. : 514 327-7777
Poste : 4139
Téléc. : 514 262-8019
7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, QC H1G 6C4
www.hondagabriel.com
CONCESSIONNAIRE DE QUALITÉ

ALYA BIJOUTERIE JEWELLERY
(514) 995-6555
ayla.jewellery@hotmail.com
3678 Boulevard Saint-Martin O,
Laval, QC H7T 1A8

X-LINE LOGISITCS
24/7 delivery services for seamless and secure shipments between Canada and the USA
Special Events, Trade Shows, Inside Delivery, Same Day Delivery, White Glove Services, Warehousing
Operation Manager Raffi Sevian
Tel: 514-968-3281, 514-554-8039, Email: dispatch@x-line.ca
Montreal: 4425 Boul. Poirier, St-Laurent, Qc, H4R 2A4
Toronto: 1149 Kennedy Road, Scarborough, On, M1P 2K8

ASSEMBLÉE NATIONALE DU QUÉBEC
SONA LAKHOYAN OLIVIER
DÉPUTÉE DE / MNA FOR CHOMEDEY
Sona.LakhoyanOlivier.CHOM@assnat.qc.ca
450-686-0166

Serge Keuroghlian
Courtier immobilier
514-892-5649
skeuroghlian@sutton.com
Sutton
groupe sutton - excellence inc.
Agence immobilière
1555, boul. de l'Avenir bureau 100
Laval (Québec) H7S 2N5
B 450-662-3036
www.sergekeuroghlian.com

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker
Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance
11820 General Giraud
Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Pâtisserie Samadi et fils
Tél.: 514.315.9572
1 5995, boul. Gouin Ouest, #102
Montréal, QC. H4J 2P8
Tél.: 514.507.9573
2 595, boul. de la Côte-Vertu
St-Laurent, QC. H4L 1X8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

horizon
HEBDOMADAIRE ARMÉNIEN
VOL. 30 No. 47-48 (1535-36) 7-14 AVRIL 2025

Les villageois frontaliers arméniens signalent des tirs azéris continus

EREVAN—Les habitants de deux villages frontaliers de la province de Syunik, dans le sud-est de l'Arménie, ont déclaré le 27 mars que les troupes azéries déployées à proximité avaient ouvert le feu de l'autre côté de la frontière pour la septième nuit consécutive.

Leurs rapports quotidiens faisant état de tirs d'armes automatiques ont commencé une semaine après que l'Arménie et l'Azerbaïdjan ont surmonté leurs derniers différends sur le texte d'un traité de paix bilatéral. Malgré les progrès des pourparlers de paix, l'armée azerbaïdjanaise a accusé les forces arméniennes tout au long de la semaine dernière d'avoir violé le cessez-le-feu à divers endroits de la frontière arméno-azerbaïdjanaise. La partie arménienne a nié les accusations.

Les habitants des villages voisins de Khoznavar et Khnatsakh, dans la région de Syunik, sont depuis sur les nerfs à cause des tirs d'artillerie azerbaïdjanais, qui, selon eux, sont principalement tirés en l'air de 22 heures jusqu'aux petites heures du matin.

«Nous sommes surtout inquiets pour nos enfants, qui ont peur», a déclaré Manushak Soghomonian, une habitante de Khnatsakh, au service arménien de RFE/RL.

Mme Soghomonian a déclaré que l'école du village était située à seulement 100 mètres de la position la plus proche de l'armée azerbaïdjanaise. Elle a ajouté qu'elle et d'autres parents se demandaient s'ils devaient renvoyer leurs enfants à l'école après les vacances de printemps, qui se terminaient début avril.

Le ministre de la Défense, Suren Papikian, a continué à minimiser l'importance des tirs signalés lorsqu'il s'est exprimé devant le Parlement arménien le 26 mars.

«Il y a des cas de tirs le long de la frontière, mais ils ne sont pas dirigés vers l'Arménie», a déclaré Papikian, justifiant l'absence de déclarations officielles de son ministère à ce sujet.

«La solution au problème est diplomatique», a-t-il ajouté sans donner plus de détails.

Seyran Ohanian, ancien ministre de la Défense à la tête du groupe parlementaire de l'alliance d'opposition Hayastan, a déploré la réticence du ministère arménien de la Défense à critiquer l'Azerbaïdjan. Il a déclaré que Bakou tentait désormais d'exercer une «pression psychologique» sur la population arménienne et de forcer le gouvernement arménien à faire davantage de concessions.

(RFE/RL)

La Chambre des Lords du Royaume-Uni appelle l'Azerbaïdjan à libérer les prisonniers de guerre arméniens

LONDRES—La question du traitement cruel infligé à 23 arméniens capturés au Haut-Karabagh par l'Azerbaïdjan a été soulevée à la Chambre des Lords du Royaume-Uni.

L'auteur de la question était l'évêque de Winchester, et la réponse a été donnée par la membre du Parti travailliste, la baronne Jenny Chapman de Darlington, qui a présenté la réponse du ministère des Affaires étrangères, de la Coopération et du Développement.

L'évêque de Winchester a demandé quelles déclarations les autorités britanniques ont faites au gouvernement azerbaïdjanais et quelles mesures sont prises en coordination avec les partenaires internationaux pour garantir le respect par l'Azerbaïdjan de ses obligations internationales.

En réponse, la baronne Chapman a affirmé que le Royaume-Uni a appelé les autorités azerbaïdjanaises à garantir que les personnes arrêtées lors des opérations militaires au Haut-Karabagh en septembre 2023 bénéficient d'un procès équitable et soient détenues dans des conditions sûres, conformément aux obligations internationales de l'Azerbaïdjan.

«Notre ambassade à Bakou suit de près ces cas et demande des mises à jour régulières pour rester informée des développements actuels. Nous continuons également à demander la libération de tous les prisonniers de guerre restants. Le ministre d'État Stephen Doughty a discuté de ces questions avec Elchin Amirbekov, le représentant spécial du président de l'Azerbaïdjan, lors de la visite de ce dernier au Royaume-Uni en octobre 2024. Et le 10 mars 2025, lors d'une réunion avec Hikmet Hajiyev, conseiller en chef du président de l'Azerbaïdjan, il a souligné l'importance de la possibilité de signer un traité de paix. Les mêmes messages ont également été transmis par le Premier ministre et le ministre des Affaires étrangères de Grande-Bretagne», indique la réponse de la baronne Chapman.

(Armenews)

Des milliers d'arméniens du Karabagh manifestent à Erevan

EREVAN—Des milliers de réfugiés du Haut-Karabagh se sont rassemblés le 30 mars à Erevan pour exiger du gouvernement arménien qu'il cesse de les discriminer, qu'il défende leur droit à retourner en toute sécurité dans leur patrie sur la scène internationale et qu'il maintienne les allocations de logement versées à nombre d'entre eux.

Les organisateurs du rassemblement ont donné au gouvernement une semaine pour répondre à ces demandes et à neuf autres, faute de quoi ils organiseront d'autres manifestations de rue. Ils ont planté une tente et ont commencé un sit-in ininterrompu sur la place de la Liberté de la ville, juste après ce qui a été la plus grande manifestation organisée par les Arméniens du Karabagh depuis leur exode de septembre-octobre 2023.

Elle s'est déroulée dans un contexte de présence policière très habituellement importante autour de la place. Le gouvernement n'a pas réagi immédiatement aux demandes des manifestants.

«Si les autorités ne prennent aucune mesure pour maintenir cette partie des arméniens en Arménie et renforcer l'Arménie, le cours de cette lutte sera certainement imprévisible», a averti l'un des orateurs. «S'ils ne résolvent pas nos problèmes socio-économiques et que nos femmes et nos enfants sont laissés à la rue, cette lutte deviendra une lutte politique, qu'ils le veuillent ou non».

Les leaders de la manifestation veulent avant tout que les dirigeants arméniens prennent «toutes les mesures juridiques, politiques et diplomatiques possibles pour assurer le retour collectif du peuple d'Artsakh dans sa patrie où il pourra vivre une vie sûre, digne, stable et autodéterminée».Le gouvernement du Premier ministre Nikol Pachinian n'aborde pas cette question dans ses pourparlers de paix avec l'Azerbaïdjan ni sur les plateformes internationales multilatérales. Pachinian a indiqué à plusieurs reprises que la question du Karabagh était close pour son administration. Il a fustigé les dirigeants du Karabagh basés à Erevan pour avoir continué à se présenter comme un gouvernement en exil et a menacé de sévir contre eux.

Les organisateurs du rassemblement, qui ne comprenaient pas de membres du gouvernement en exil, ont accusé Pachinian et son équipe politique de diffuser des discours de haine contre les arméniens du Karabagh et ont exigé la fin de cette pratique présumée. Ils ont déclaré que les autorités d'Erevan devaient également rétablir tous les réfugiés dans leur citoyenneté arménienne.

Dans un changement de politique majeur, Pachinian et d'autres responsables gouvernementaux ont déclaré en octobre 2023 que les réfugiés ne sont pas des citoyens arméniens, bien que la quasi-totalité d'entre eux détiennent des passeports arméniens. Certains experts juridiques ont contesté ces affirmations.

Une autre revendication clé des manifestants arméniens du Karabagh est que le gouvernement doit annuler sa décision de cesser de verser des allocations de logement à de nombreux réfugiés et de les réduire considérablement pour d'autres.

Depuis novembre 2023, le gouvernement verse à chaque réfugié, qui ne possède pas de logement ou ne vit pas dans un abri gouvernemental en Arménie, 50 000 drams (125 dollars) par mois pour le loyer et les charges. Le programme d'aide a bénéficié à la grande majorité des quelque 105 000 Arméniens du Karabagh qui ont fui leur patrie après sa reconquête par l'Azerbaïdjan en septembre 2023. Le manque de logements abordables reste l'un des principaux problèmes auxquels ils sont confrontés.

Le gouvernement a décidé en novembre 2024 de commencer à supprimer progressivement le programme de logement. À partir du mois prochain, l'aide financière ne sera accordée qu'aux enfants, aux étudiants universitaires ou collégiaux, aux retraités et aux personnes handicapées contraints de fuir le Karabagh. L'allocation mensuelle qui leur est versée sera réduite à 40 000 drams en avril et à 30 000 drams en juillet.

(RFE/RL)

Le gouvernement arménien prétend dissocier la réforme constitutionnelle des exigences de Bakou

EREVAN—Le gouvernement arménien insiste : la question de la Constitution ne doit pas être abordée sous la pression de Bakou. Mais l'opposition n'y croit pas.

Arman Yeghoyan, député du parti au pouvoir «Contrat civil», voit dans l'accord sur le texte du traité de paix une avancée diplomatique significative pour l'Arménie. Pourtant, deux semaines après cet accord, Erevan attend toujours que Bakou fixe une date et un lieu pour la signature. De son côté, l'Azerbaïdjan continue d'énumérer ses conditions additionnelles: révision immédiate de la Constitution arménienne, abandon explicite de toute revendication territoriale et mise au placard définitive du Groupe de Minsk.

Pour Yeghoyan, ces exigences ne sont pas «constructives». Mais si Bakou refuse de signer le traité, Erevan est-elle prête à rouvrir les discussions sur ces points? Le député se veut prudent: pas de tabou sur la question du Groupe de Minsk, mais il récuse toute lecture de la réforme constitutionnelle à travers le prisme des exigences azerbaïdjanaises.

Il illustre son propos par une image volontairement absurde: «Demain, je déclare que l'Arménie doit augmenter le niveau du lac Sevan pour faire monter celui de l'Araks. Devrait-on lui répondre: «Non, nous allons au contraire le baisser, rien que pour vous contrarier»? Bien sûr que non. Il faut poser la question autrement: de quoi avons-nous besoin, nous?»

Yeghoyan rappelle que le Premier ministre arménien avait déjà évoqué des réformes constitutionnelles dès 2020, «en juin, bien avant la guerre». Certes, Nikol Pachinian a reconnu la nécessité de modifier certains points de la Constitution. Mais, souligne le député, l'idée d'en retirer la Déclaration d'indépendance — exigence formulée désormais par Bakou — n'a jamais été évoquée auparavant.

C'est précisément ce que redoute l'opposition.

Tigran Abrahamyan, député du parti «Patrie honorable», estime que les amendements constitutionnels envisagés sont en réalité dictés par l'Azerbaïdjan.

«L'Azerbaïdjan joue la montre pour obtenir de nouvelles concessions d'Erevan», prévient-il.

Même son de cloche chez Artur Khachatryan, élu de la faction «Arménie». Pour lui, seule une pression internationale forte pourrait contraindre Bakou à signer le traité.

«Si les autorités arméniennes cèdent déjà sur tout sans avoir rien signé, pourquoi l'Azerbaïdjan se donnerait-il la peine de signer quoi que ce soit?», lance-t-il.

Le gouvernement estime-t-il que les appels des partenaires internationaux suffisent? Ou faudrait-il cibler plus clairement Bakou et le pousser à finaliser un processus engagé depuis trois ans?

Arman Yeghoyan évoque notamment les propos du conseiller à la sécurité nationale des États-Unis, qui a inclus la question des prisonniers de guerre dans les discussions — un message, selon lui, clairement adressé à l'Azerbaïdjan. Il cite aussi plusieurs pays européens qui ont fait des déclarations plus ou moins directes pointant la responsabilité de Bakou.

L'opposition, elle, se montre sceptique.

Pour Abrahamyan, la pression internationale reste faible. Il considère comme très inquiétante la récente déclaration azerbaïdjanaise selon laquelle «la fenêtre pour signer un accord ne restera pas éternellement ouverte». Il y voit une menace à peine voilée et une stratégie de test:

«Les tirs à la frontière sont des ballons d'essai. Bakou observe les réactions pour voir jusqu'où il peut aller dans ses provocations», affirme-t-il.

Et de conclure:

«Ces menaces sont claires. Si l'Arménie ne se plie pas rapidement aux exigences de l'Azerbaïdjan, ce dernier pourrait simplement annuler tout ce qui a été négocié jusqu'ici».

D'ailleurs, lors de son discours à Aghdam le 29 mars, le président azerbaïdjanais a une fois de plus qualifié le peuple arménien d'ennemi. Et pas un mot sur une éventuelle signature du traité de paix.

(Armenews)

Explorer ses racines arméniennes à travers la photographie

ARTSVI BAKHCHINYAN

YEREVAN-BORDEAUX — La photographe française GAËLLE HAMALIAN-TESTUD poursuit sa vision artistique depuis plus de trente ans, spécialisée dans la photographie humaniste, documentaire et de paysage. Depuis 2004, son travail a été présenté dans de nombreuses expositions. Ses reportages photographiques du Japon, du Mexique et du Vietnam ont inspiré plusieurs expositions acclamées. Hamalian-Testud a également collaboré avec l'Opéra National de Bordeaux, produisant des séries telles que *Meeting the Artist* et *Behind the Scenes*, qui offrent des aperçus intimes de l'univers de l'opéra. Au printemps 2015, elle a présenté une série de photographies documentant l'Arménie dans le cadre de l'événement *Arménie(s)* au Musée d'Aquitaine à Bordeaux. Ses démarches créatives se sont depuis élargies à l'écriture et à la réalisation de films, élargissant encore ses horizons artistiques.

Chère Gaëlle, certains photographes gardent leur premier appareil photo et leurs premières photographies comme des souvenirs précieux. Avez-vous conservé les vôtres?

—Pour mes 11 ans, mon père m'avait proposé de choisir entre deux cadeaux, un petit appareil photo ou une montre. Sans en connaitre la raison profonde, j'avais choisi l'appareil photo: un instamatic. Je l'avais utilisé jusqu'à la fin de mon adolescence sans l'emporter dans ma vie d'adulte. Un vieux 6X6 Hasselblad avait vite pris le relais, cette fois dans les prémices d'une sensation d'épanouissement artistique. Cet appareil m'est le plus cher, tel un bijou, celui que je conserverai toujours précieusement.

Henri Cartier-Bresson a dit un jour : « Vos 1 000 premières photographies sont vos pires. » Diriez-vous que cela s'est vérifié dans votre cas?

—Henry Cartier-Bresson a certainement eu conscience très tôt de ses aspirations artistiques et a su les expérimenter dès lors. Pour ma part, l'inconscient a œuvré pendant longtemps. Autodidacte en photographie, j'ai toujours eu des difficultés à m'octroyer de la légitimité dans cet art. Ce sont justement les fameuses 1000 premières photos qui ont déclenché ma nécessité de m'exprimer par le biais de ce médium. Même si, pour la plupart, je les trouvais mauvaises, elles développaient toutefois mon sens esthétique. J'ai le souvenir d'une image, une seule enfin que je trouvais réussie, qui m'avait procuré de la satisfaction. L'art photographique a commencé à se révéler à moi ainsi pour devenir un moyen d'expression essentiel à mon équilibre.

L'Opéra National de Bordeaux vous a donné carte blanche à plusieurs reprises, vous permettant de créer des portraits intimes et d'explorer les coulisses. Comment s'est passée votre immersion dans l'univers de l'opéra?

—C'est une chance inouïe que l'opéra de Bordeaux m'ait octroyé à plusieurs reprises sa confiance pour photographier des femmes et des hommes dans l'envers du décor, dont les savoir-faire rares font la réussite des spectacles. Mon approche passe d'abord par une rencontre avec plusieurs d'entre eux, par des questions que je leur pose sur leur métier, leur quotidien au sein de l'opéra. Leur envie de transmettre et de laisser une trace est souvent forte.

Puis, je déambule dans l'opéra durant d'assez longues périodes pour m'immerger dans leur univers. Je déclenche mon appareil au fur et mesure que les gens m'intègrent et acceptent ma présence. Je photographie les artistes bien sûr dans leurs répétitions individuelles et collectives, dans leurs moments d'intimité, de concentration et de partages en amont des spectacles mais parfois aussi dans leurs émotions de l'après-spectacle. J'accorde tout autant d'importance à tenter de valoriser également le travail des couturiers, des accessoiristes, des techniciens et de tous les autres artisans qui œuvrent dans l'ombre de la scène.

Cependant, j'imagine que photographier en terre inconnue doit être encore plus exaltant. Pourriez-vous nous en dire davantage sur votre exposition Ảnh đời (Images of Life) *consacrée au Vietnam ainsi que sur vos autres projets photographiques internationaux?*

—Quel que soit le lieu, quel que soit l'espace-temps, mon besoin d'observer et de rencontrer les gens est toujours aussi fort. Néanmoins, partir photographier ailleurs, sortir de soi, au cœur de cultures éloignées de la mienne s'est toujours révélé plus introspectif. Je n'ai aucune compétence ethnologique et pourtant c'est dans la vie quotidienne des gens que je puise mon inspiration avec le plus de plaisir. Par exemple, c'est étrangement lors d'un premier reportage dans des villages minoritaires au Vietnam qu'a surgi le besoin d'une quête de mes origines arméniennes. C'est lors d'un reportage dans les cimetières du Mexique que mon besoin d'explorer la vie a pris un caractère urgent. Ces travaux ont été exposés dans plusieurs villes françaises notamment à Paris et à Bordeaux au Musée d'Aquitaine.

Vous avez mentionné que votre exposition Hayastan, Pensées d'Arménie *a été inspirée par votre deuxième visite en Arménie — un voyage à la fois pour explorer vos racines et pour vous libérer d'un passé lourd. Pensez-vous y être parvenue?*

—Je n'ai pas trouvé de trace de mes ancêtres, de ma famille en Arménie qui aurait pu m'apporter un éclairage sur mes racines. Néanmoins, le temps consacré à observer les Arméniens, à partager leurs quotidiens a servi mon évolution personnelle. J'ai compris que les aspects singuliers de mon caractère, de ma façon de vivre, de mes doutes, de ma joie ne venaient pas seulement de mes expériences vécues, mais étaient surtout imprimés dans mes gènes. Comme une mémoire du corps. Cette prise de conscience a apporté un nouveau souffle à mon inspiration artistique.

J'ai connu deux remarquables Hamalian de la diaspora arménienne : Leo Hamalian, éditeur aux États-Unis, et Sona Hamalian, humanitaire et éducatrice en Syrie-États-Unis-Arménie. Pourriez-vous me dire d'où viennent vos ancêtres arméniens?

—A priori, ces deux personnes dont l'engagement humain semble remarquable ne font malheureusement pas partie de ma famille.

Mon grand-père paternel Hagop Hamalian est né à Urfa. Ses parents ont été assassinés sous ses yeux lors du génocide de 1915. Il avait alors 11 ans quand il a pris le chemin de l'exode. Ma grand-mère, Vartanouche Derderian, née à Malatia, avait fui les massacres avec sa mère et sa fratrie au même âge que mon grand-père. Mes grands-parents se sont rencontrés à Paris à l'âge adulte. Ils ont eu trois enfants, dont mon père.

Je suis impatient d'en savoir plus sur votre collaboration avec mon ami, le cinéaste Hakob Melkonyan, sur le film documentaire SEULS, *dont la sortie est prévue cette année. Pourriez-vous nous en dire davantage sur ce projet ?*

—Hakob Melkonyan est un ami si cher que mon lien à lui est presque filial. Il y a une dizaine d'années, alors qu'il découvrait mes photographies d'Arménie dans une exposition, il m'a proposé de faire un film avec lui. Sur le moment, j'ai ri en me demandant ce que je pouvais apporter à un cinéaste ! Nous avions le même regard sur l'humain, m'avait-il évoqué. À cette époque, j'avais entamé une quête identitaire sur mes origines arméniennes par le biais de la photographie. Après de nombreux échanges entre nous deux, nous avons alors décidé d'écrire et de réaliser ensemble un film documentaire. Une femme photographe sur les traces du passé de son grand-père paternel en Arménie à la suite du génocide de 1915. Hakob natif d'Arménie avait les codes et les compétences pour me guider dans ce projet.

Nous sommes partis à plusieurs reprises en repérage avec la seule piste que j'avais sur la période d'exode de mon grand-père : Le nom d'un orphelinat dans lequel il avait vécu au nord de l'Arménie. À Gumri. Sur place, notre rencontre avec un enfant a réellement fait basculer l'histoire de notre film. D'un passé dont nous cherchions des empreintes, c'est le présent chaotique qui s'est imposé à nous.

Voici le résumé de « Seuls »: *Une photographe française part sur les traces de son grand-père placé, cent ans plus tôt, dans un orphelinat arménien pendant le génocide de 1915. Mais sur place, la quête de Gaëlle est bouleversée par sa rencontre avec Artur, un enfant abandonné qui va devoir délaisser ses rêves pour se préparer à un avenir de soldat.*

La fabrication de ce film m'a demandé un engagement profond sur le plan émotionnel, un constant dialogue intérieur, telle une exploration cathartique, mais aussi une adaptation aux exigences de création. La collaboration avec Hakob Melkonyan a été humainement formidable et efficace grâce à nos complémentarités, à nos sensibilités toujours en phase.

RITA BAGHDASSARIAN
Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager
COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE • REER_FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ • ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE & COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT
3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
optométriste
DR SHANT DONABEDIAN
Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 · VIZUALIS.CA

ROYAL LEPAGE
Du QUARTIER
JESSICA OHANIAN
REAL ESTATE BROKER
COURTIER IMMOBILIER
438.838.2626
jessica.ohanian@royallepage.ca
jessicaohanian.royallepage.ca
6971 ch. Côte-de-Liesse,
St-Laurent, QC H4T 1Z3

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers
Ապահովագրական գրասենեակ
KRIKOR ABRAKIAN VAHAN MATOSSIAN
970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc, H4T 1W7
T: 514.903.3999

Patisserie
MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970
9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Seta
TOPOUZIAN
Conseillère municipale
de Renaud
Stéphane
BOYER
Maire de Laval
LAVAL
514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

JULIA SEVAN
Photographer
WWW.JULIASEVAN.COM
+1 (514) 909-6660
PHOTOGRAPHY@JULIASEVAN.COM

HAGOP
REFRIGERATOR REPAIR SERVICE
Call (438) 998-4018

LEVON BENOHANIAN ET
HAGOP KACHICHIAN
PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES
3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
T 450 688-4111 F 450 681-5525
Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE
proximlaval@gmail.com
affiliés à Proxim

ՈՍՏԱՅՆ

Վերյիշելով Վեհանոյշ մեծմայրս

Յապաղումով կը գրեմ այս վերյուշը, եւ կ՚արժէ գիտնալ ինչպէ՛ս եղաւ, որ այս մասին ա՛յժմ միայն կը գրեմ։

Մխրճուած եմ նամակներուս մէջ եւ նկատեցի, որ Յակոբ Կարապետեանին 1966-ին ուղղուած նամակի մը մէջ ըսեր էի, թէ մեծմօրս մասին պատմուածքի պէս բան մը կար մտքիս մէջ, որ տակաւին գրի չէի առած։ Իսկ Իշխան Զիֆթճեանը, որ կ՚օգնէ ինծի նամականիս առցանց հրատարակելու համար, հարց տուաւ, թէ ի վերջոյ գրուեցա՞ւ այդ պատմուածքը։

Խոստովանիմ, որ ոչ, մտքէս ալ ամբողջովին ելեր էր այդ մտադրութիւնս, քանի որ այդ այն տարին էր, ուր կը պատրաստուէի ամուսնանալու, ապա Գանատա գաղթելու։

Եւ բնականաբար մտածեցի, թէ ինչո՞ւ ոչ, երբեք ուշ չէ, «ուշ լինի, նուշ լինի», կարելի է հիմա՛ արտայայտուիլ մօրենական Վեհանոյշ մեծմօրս մասին, մի՛շտ կարելի է արտայայտուիլ, որովհետեւ վստահ եմ, որ ան իր անջնջելի հետքը ձգած է կեանքիս վրայ։

Նոյնը պիտի չկարենայի ըսել հօրենական մեծմօրս մասին, որ Գահիրէ չէր ապրեր, այլ Աղեքսանդրիա, եւ ես քիչ անգամ տեսած եմ զինք. ան մահացած է 48 տարեկանին, երբ ես հազիւ 5 տարեկան էի։ Ոչ ալ մեծհայրերուս մասին. մօրս հայրը այս աշխարհէն բաժնուած է ծնունդէս առաջ, հօրս հայրն ալ պարբերաբար կը տեսնէի միայն, երբ ինք Գահիրէ կու գար մեզ տեսնելու, կամ մենք Աղեքսանդրիա կ՚երթայինք, յատկապէս ամառնային արձակուրդի օրերուն։

Վեհանոյշ մեզի հետ ապրած է, ու թէեւ ինքն ալ կանուխ բաժնուած է այս անցաւոր կեանքէն, հաւանաբար 65 չեղած, բայց 9 տարի նոյն տան մէջ գտնուած ըլլալը ու իր ներկայութիւնը վայելած ըլլալը կարելի է անպայման վերյիշել։ Ուրախութե՛մբ. նոյնիսկ հպարտութեամբ։

Եթէ մեծմօրս մահուան թուականը գիտենք, գիտենք նաեւ, որ ան թաղուած կը մնայ հին Գահիրէի Մարմինայի հայոց գերեզմանատունը,- ո՞վ կը սրբէ արդեօք անոր շիրմաքարի փոշին,- չենք գիտեր, սակայն, թէ ան ե՞րբ ծնած է։ Մայրս կը հպարտանար, որ ան ծնած է Սամաթիա՝ Հրաչեայ Աճառեանի ծննդավայրը, սակայն բան չեմ լսած թուականին մասին։ Անհրաժեշտ է ենթադրութիւններ ընել։

Անոր ամուսինը՝ Մեսրոպ Նորատունկեան, Սեբաստիոյ Բրգնիկ գիւղէն, դասընկերն էր Դանիէլ Վարուժանի։ Գէթ ատո՛վ ալ կը հպարտանար մայրս։ Վարուժան 1884-ի ծնունդ էր։ Մեսրոպն ալ կրնար նոյն տարին ծնած ըլլալ։ Իսկ Վեհանո՞յշ։ Այդ կռահելու համար ստիպուած եմ դիմելու մեր ընտանեկան ժառանգութեան շատ կարեւոր մէկ նմուշին, որ գեղատիպ, պատկերազարդ, մեծադիր էջերով ու կարծրակազմ գիրք մըն է՝ Lettres choisies - Madame de Sévigné *(Հատընտիր նամակներ - Մատամ տը Սեվինիէ), տպուած Թուր* (Tours) *ու* Alliance Française*-ի Պոլսոյ մասնաճիւղին կողմէ նուիրուած օրդ. Վեհանոյշ Քրիսեանին՝ աշակերտուհի Սամաթիոյ Ն. Վարդուհեան վարժարանի, որպէս Պատուոյ առաջին պարգեւ։ Թուականը՝* 30 սեպտեմբեր 1899։ *Օրին հարց տուած եմ, թէ «Մէկը գիտէ՞ ո՛վ է Վեհանոյշ Քրիսեանը»* (*այդ խորագրով յօդուածով մը «Հորիզոն»-ի* 29 *յունուար* 2001*-ի թիւին մէջ*), *ու ենթադրած ենք, որ խօսքը մեծմօրս կը վերաբերի, հակառակ որ ինք Ստեփանեան էր, բայց թերեւս Քրիսեան անուանուած է հօր՝ Քրիստափորի անունով։ Այլապէս այդ գիրքը ինչո՞ւ այդպէս գուրգուրանքով պահուած պիտի ըլլար մեր գրադարանին մէջ։ Իսկ նման գիրք մը հաւանական է, որ աւարտական դասարանի աշակերտուհիի մը պիտի տրուէր։ Այսինքն՝* 15-16 *կամ, շատ շատ,* 17 *տարեկանի մը։ Իսկ* 1999*-ին* 15 *տարեկան մէկը արդէն ծնած պիտի ըլլար նոյն այդ* 1884 *տարին, ուրեմն՝ մեծհօրս հասակակից։*

Ուրիշ ի՛նչ գիտենք մեծմօրս կենսագրութենէն։ Մրցանակը կը ստանար անկասկած լաւ ֆրանսերէն սորված ըլլալուն համար. ան յետոյ շրջան մը ուղարկուած է Վառնա (Պուլկարիա)՝ որպէս ֆրանսերէնի ուսուցչուհի։ Ո՞վ ուղարկած է զինք, ո՞ր տարիներուն՝ դարձեալ յստակ չէ։ Նշանածը, իբր ուսուցիչ, Եգիպտոս գացած է, քիչ մը դրամ շահելու եւ Պոլիս վերադառնալու համար։ Տասը տարի ապրած են իրարմէ հեռու, ապա Վեհանոյշ գացած միացած է Մեսրոպին, Աղեքսանդրիա, եւ ամուսնացած են 1915*-ին, սգաւոր՝ իրենց դասընկերներէն ու հարազատներէն շատերու տարագրման ու սրածման պատճառաւ։ Գիտէինք նաեւ, որ Վեհանոյշ ունէր հինգ քոյրեր, մէկը միայն մնացած է Պոլիս, միւսները հեռացած են անկէ։*

Երբ կը նայիմ քանի մը լուսանկարներուն, որ նոյնպէս մեր ընտանեկան հարստութեան մաս կը կազմեն, կը տեսնեմ գեղադէմ կին մը՝ ըլլայ հարսանեկան զգեստով, ըլլայ քանի մը տարի ետք՝ պաշտօնական զգեստաւորումով, այս մէկը՝ ուղիղ կանգնած, մազերը գլխուն վերեւ ամփոփուած, թախծոտ ժպիտով մը, որ կը մատնէ ինքնավստահութիւն մը, կեանքէն ակնկալութիւն մը։

Իրմէ ժառանգած եմ նաեւ գեղեցիկ ասեղնագործութիւն մը, որուն մէջտեղը ոսկեթել արեւ մըն է, գունաւոր թելերով հայկական նախշերով իր շուրջ, իսկ արեւին մէջտեղ՝ իր սկզբնատառերը՝ Վ՝ ընդելուզուած իրարու։ Մեր նստասենեակին պատին վրայ, ոսկեզօծ շրջանակի մը մէջ՝ իր արժանի տեղը դրաւած, ինչպէս եղած է միշտ մանկութենէս ի վեր։

Իսկ ի՞նչ կը յիշեմ իրմէ։ Իրապէս՝ ոչ շատ բան։

Մանկութեանս լուսանկարներէն մէկը պարտէզի մը մէջ է, նստարանի մը վրայ իր երկու կողմերը նստած ենք կրտսեր եղբայրս ու ես. հանրային պարտէզ մըն է, ուր մայրս մեզ պահ մը ձգեր էր հաւանաբար, մօտակայ շուկան երթալու համար։ Կ՚երեւի եղբայրս թիթեռնիկ մը կամ սկիւռ մը հալածելու համար վազած հեռացած է, ու մեծմայրս, խենթեցած, ահաբեկուած, որ կորսուեցաւ եղբայրս, սկսած է ինքն ալ հոս-հոն վազվզել՝ զինք գտնելու համար։ Մտքէս չի հեռանար այդ յուզմունքը, որ կարծես Մեծ եղեռնէն պահ մը ըլլար։ Այս մէկ։

Երկրորդ վերյուշը կը պատկանի ուսուցչուհի մեծմօրս։ Ան համբերութեամբ ինծի սորվեցուցեր է հայերէն բոլոր տառերը՝ մանկապարտէզ երթալէս առաջ։ Եւ թուանշանները, որոնցմով կրնայի տարուան թուականն ալ կարդալ։ Անգամ մը որ ուսուցիչ եղար, ամբողջ կեանքդ ուսուցիչ կը մնաս, կ՚ըսէ ասոյթը, եթէ չեմ սխալիր։ Այս երկու։

Իսկ ամենէն աւելի մտքիս մէջ դրոշմուած յիշատակը մեծմօրս դէմքն է, մազերը միշտ ամփոփ, խորաթափանց ու տխուր նայուածքով, որ ամեն գիշեր կարմիր աղօթագիրքը ձեռքին ու մեր սենեակի կարմիր խաչի մը ձեւով ցայգալոյսին ներքեւ աղօթք մը կը կարդար մեր վրայ, որ հանգիստ քուն մտնենք։

Կը յուսամ ան տակաւին կ՚աղօթէ մեզի համար...

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ

CAMAM

3401, Olivar Asselin, Montréal, Qc H4J 1L5

397, boul. des Prairies, Laval, Qc H7N 2W6

45 Hallcrown Place, Willowdale, On M2J 4Y4

To donate online www.camam.org

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի Ուսումնագիտական Բաժանմունքի կազմակերպութեամբ երիտասարդական համագումար

Հովանաւորութեամբ ու Ներկայութեամբ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Զարեանի, եւ կազմակերպութեամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի Ուսումնագիտական Բաժանմունքին, Շաբաթ, 22 Մարտ 2025-ին, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահէն ներս, տեղի ունեցաւ իւրօրինակ համագումար մը, որ կը համախմբէր հայ երիտասարդներ, ամբողջ օր մը միասնաբար զարգանալու աստուածաբանական ուսմանց մէջ, աճելու հոգեւորապէս եւ խորանալու ղեկավարման հմտութիւններու մէջ։

Երեք մասնագէտ դասախօսներ, իրենց մասնագիտութեան ծիրէն ներս երիտասարդներուն ներկայացուցին այժմէական թեմաներ, անգլերէն եւ հայերէն լեզուներով, հետեւեալ վերնագրումներով.

"The Christian Church in Post-Modern and Post-Christian Canada: Challenges and Prospects" - Prof. Lee Beach (PhD)

"The Biblical Model of God's People/Church in Exile: Redefining our Christian Mission Today" - Prof. Lee Beach (PhD)

"Healthy Theology, Healthy Psychology: How Do Faith and Spirituality Affect our Mental and Psychological Health?" - Mrs. Nora Chitilian (LMFT)

"Leadership and Spirituality: Conceptualization, Definition, and Future Directions" - Dr. Dania Ohanian (EdD)

Ամբողջ օրուան մը ընթացքին, դասախօսական ներկայացումներն ու ժամերգութիւնները, ընկերային մթնոլորտն ու քննարկումները միջոց հանդիսացան ստեղծելու մտերմիկ եւ մտամփոփման մթնոլորտ մը, միասնաբար խորհրդածելու եւ քաջալերելու մեր երիտասարդները ծանօթանալու մեր Քրիստոնէական Ուղղափառ հաւատքի ակունքներուն եւ ըստ այնմ՝ դիմագրաւելու արդի աշխարհի մարտահրաւէրները։

Ազգային Առաջնորդարանս յանձնառու կը մնայ պատրաստելու ապագայի ղեկավարներ, որոնք ամրօրէն հաստատուած են Քրիստոնէական մեր հաւատքին, իմաստուն ղեկավարման ատակութեան եւ հոգեկան տոկունութեան մէջ։

ԴԻԻԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Թորոնթոյի Հայ Երիտասարդական Կեդրոնի ընդարձակման ծրագրի նուիրահաւաք

Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնն ու Հայ Երիտասարդական կեդրոնը Գանատայի հայ համայնքի կարեւորագոյն կեդրոններէն են, որոնց հովանիին ներքեւ կը գործեն Թորոնթոյի հայկական միութիւններն ու հաստատութիւնները, Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Աստուածածին եկեղեցին, ինչպէս նաեւ Թորոնթոյի միակ հայկական ամէնօրեայ վարժարանը՝ ՀՕՄ-ի Պապայեան Մանկապարտէզը, Գոլոլեան Նախակրթարանն ու Լափոյեան Երկրորդական վարժարանը։

ՀՅԴ «Սողոմոն Թէհլիրեան» կոմիտէութեան, ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղի եւ Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան «Սիմոն Զաւարեան» ուխտի միասնական ջանքերով հիմնուած հայապահպանման այս միջնաբերդի զարգացման համար, Թորնթոյի Հայ Կեդրոնը համացանցի վրայ կոչով մը հանդէս եկած է, յայտարարելով ACC Beyond *հանգանակային արշաւի մեկնարկը, որմէ գոյացած գումարը պիտի տրամադրուի՝*

Հայ Երիտասարդական Կեդրոնի յաւելեալ մասնաբաժիններով եւ ժամանակակից բոլոր ենթակառուցուածքային յարմարութիւններով օժտելու նախագիծին։

Հայ Երիտասարդական Կեդրոնի (ՀԵԿ) յաւելուած մասնաբաժինը պիտի ըլլայ երկյարկանի, 16.000 *քառակուսի ոտք ընդհանուր տարածութեամբ։ Նոր կառոյցը պիտի ունենայ* 8 *վերապատրաստումի սենեակ, մարդամեքենաշինութեան աշխատանոց մը, արուեստներու սթիւտիօ մը, ընդարձակ ճաշարան մը՝ խոհանոցով, աշակերտական ժամանցի սենեակ մը եւ ստորերկեայ տարածք մը։*

ՀԵԿ-ի ընդլայնման ծրագրի ընդհանուր ծախսերը նախատեսուած են 9 *միլիոն տոլարով։ Անցնող տարիներուն, համայնքներու զարգացման նպատակաուղղուած Գանատայի Դաշնակցային կառավարութեան* Canada Infrastructure Program (ICIP) *ծրագրի պետական նպաստով Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնը ստացած է* $1,720,400.00, *իսկ Օնթարիոյի նահանգային կառավարութեան կողմէ* $1,433,523.30. *Համագումար՝* $3,153,923.30. ACC Beyond *Հանգանակային կայքէջը կը տեղեկացնէ, որ* $5,148,923.00 *արդէն գոյացած է եւ* $3,851,000.00 *կը մնայ նուիրահաւաքի նպատակակէտին հասնելու համար։*

Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար այցելեցէք www.accbeyond.com *կայքէջը։*

Հանրահաւաք... Սկիզբը կարդալ էջ 1

հայրենիքի՝ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ, մեր ձայնը կը բարձրացնենք՝ ի պաշտպանութիւն մեր իրաւունքներու, արժանապատուութեան եւ ապագայի։ Մեր պահանջները հիմնուած են միջազգային իրաւունքի հիմնարար սկզբունքներու, մարդու իրաւունքներու համընդհանուր ճեւաչափերու, ազգերու ինքնորոշման անօտարելի իրաւունքի, պատմական արդարութեան եւ համազգային արժանապատուութեան վրայ։

- Նախաձեռնողական, հետեւողական եւ պատասխանատու կերպով իրականացնել իրաւական, քաղաքական և դիւանագիտական բոլոր հնարաւոր քայլերը՝ ապահովելու Արցախի ժողովուրդի հաւաքական վերադարձը հայրենի հող եւ այնտեղ անվտանգ, արժանապատիւ, կայուն ու ինքնորոշուած կեանք։ Այս առումով, հարկ է կատարել 2023 *թ. Նոյեմբերի* 17*-ի ՄԱԿ-ի Արդարադատութեան միջազգային դատարանի որոշումը եւ Ատրպէյճանի հետ բանակցութիւններուն ընթացքին առաջ քաշել այդ իրաւունքի պատշաճ իրացման հարցը։*

Մինչ այդ՝ կը պահանջենք Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան կողմէ կայուն եւ արժանապատիւ կեանքի պայմաններու ապահովում Արցախի ժողովուրդին համար»։

«- Ձերծ մնալ հայ ժողովուրդին մէջ եւ յատկապէս արցախցիներու հանդէպ նաեւ իշխանական շրջանակներէն վարուող ատելութեան քարոզէն եւ անխտիր կերպով պատժել բոլոր նման դրսեւորումներու հեղինակները։

- Առաւելագոյնը կատարել Ատրպէյճանում պատանդառուած ու խոշտանգուող հայերու պաշտպանութեան եւ հրատապ ազատ արձակման համար, այդ կարգին՝ Ատրպէյճանի հետ համապատասխան բանակցութիւններու վարման, միջազգային իրաւական ու քաղաքական մեքանիզմներու կիրառման, ալիեւեան վարչակարգին դէմ միջազգային պատժամիջոցներու յառաջմղման եւ այլ ճնշման գործիքակազմերով։ Ուշադրութեան կիզակէտին մէջ պահել նաեւ անհետ կորած հայերու ճակատագրերու պարզման պարտաւորութեան իրականացումը։

- Հետեւողական ու հրապարակային կերպով բարձրացնել Արցախի հայկական հոգեւոր-մշակութային ժառանգութեան եւ հանրային ու մասնաւոր սեփականութեան պաշտպանութեան հարցը միջազգային ատեաններու մէջ՝ հետամուտ ըլլալով ճիշդ ՀՀ հայցերուն հիման վրայ ընդունուած միջազգային դատական ակտերու կատարման։ Այդ առումով խիստ կարեւոր է համակարգուած կերպով միջազգային հանրութեան ներկայացնել ատրպէյճանական իշխանութիւններուն կողմէ իրականացուող մշակութային ժառանգութեան եւ մասնաւոր ու հանրային գոյքի ոչնչացման ու իւրացման համակարգային ու շարունակական դէպքերը՝ պահանջելով մշտադիտարկման միջազգային մեքանիզմներու աշխուժացում եւ պատժամիջոցներու կիրառում։

- Ապահովել Հայաստանի եւ/կամ գործընկեր պետութիւններու կողմէ Միջազգային քրէական դատարան պետական դիմումներու ներկայացումը՝ Արցախի ժողովուրդին բռնի տեղահանման եւ այլ միջազգային յանցագործութիւններու հետաքննման ու պատժման խնդրանքով։

- Ձերծ մնալ միջազգային դատարաններուն մէջ Ատրպէյճանի դէմ ներկայացուած գանգատներէն հրաժարելու խիստ վտանգաւոր մօտեցումէն, ինչ որ մեծապէս եւ ուղղակիօրէն կը խախտի Արցախի ժողովուրդին եւ բազմաթիւ այլ հայերու իրաւունքները՝ առանց անոնց պաշտպանութեան եւ վերականգնման որեւէ այլընտրանքային ու համարժէք մեքանիզմի առկայութեան։

- Խուսափիլ Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման միջազգային ճանչցուած ձեւաչափի՝ ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի լուծարման որեւէ քայլէ, ինչպէս նաեւ վերսկսիլ Մինսքի խումբի ձեւաչափով բանակցութիւնները Արցախի ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան ու վերականգնման համար։

- Արցախի ժողովուրդին վերաբերեալ ներպետական եւ արտաքին քաղաքական բոլոր որոշումներու կայացման գործընթացներուն մէջ ապահովել նրա օրինական ներկայացուցիչներու պատշաճ ներգրաւումը եւ հաշուի առնել Արցախի ժողովուրդին ձայնը՝ բացառելով ապօրինի ու ինքնակոչ որոշումներու ընդունումը»։

Շքանշան... Սկիզբը կարդալ էջ 3

Տիկին Անահիտ Տէր Կարապետեան Մարգարեան, որ եղած է Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Շաբաթօրեայ վարժարանի ուսուցչուհի ապա տնօրէնուհի։ Ան եղած է հիմնական բարերարներէն մէկը հայ համայնքի շարք մը կրթական, գեղարուեստական, մարզական, մշակութային եւ բարեգործական միութիւններու ծրագիրներուն։ Բարերարն է Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի ՀՄԸՄ-կամք «Հայկ Մարգարեան» մարզասրահին։ Եղած է փոխ ատենապետ ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան, եւ մեծ ներդրում ունեցած է ՀՕՄ-ի ծրագիր-կանոնագրի բարեփոխման հսկայական աշխատանքի յաջողութեան։ Եղած է նաեւ անդամ Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի Կրթական մարմնին։ Որպէս գրականութեան սիրահար, ան ստանձնած է շատ մը գիրքերու հրատարակութեան մեկենասութիւնը։ Տիկին Մարգարեան պարգեւատրուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «Կիլիկիոյ Իշխան» շքանշանով։

Պարգեւատրումի ընթացքին խօսք առաւ Գանատայի Արտաքին Գործոց նախարար Մելանի Ժոլի, որ մեծապէս գնահատեց պարգեւատրուողներուն ներդրումն ու ծառայութիւնը իրենց համայնքներուն, շրջաններուն եւ ընդհանուր Գանատայի բարգաւաճման, զարգացման եւ յառաջդիմութեան։

Նշենք, որ Մեծն Բրիտանիոյ Զարլզ Գ. արքայի թագադրութեան շքանշանը կը յիշատակէ անոր թագադրումը եւ առաջին անգամ ներկայացուած է 6 *Մայիս* 2023*-ին, թագադրութեան օրին։ Այն կը շնորհուի նշանակալի ներդրում ունեցող անձանց՝ Գանատայի մէջ հանրային ծառայութեան, արուեստի, կրթութեան եւ գիտութեան բնագաւառներէն մէկուն մէջ, կամ Գանատայի որոշակի նահանգի, համայնքի կամ արտերկրի մէջ ակնառու ձեռքբերումներ նուաճած անձնաւորութիւններու, որոնք յաւելեալ վարկ եւ միջազգային ճանաչում կ'ապահովեն Գանատայի։*

Սոնա Թիթիզեան ԿԷտիկեան
Լուսանկարները՝ Մայք Թաշճեանի

horizon
HORIZON
Hebdomadaire arménien
Armenian Weekly
Publié par / Published by
Les Publications Arméniennes (1991)
3401, Olivar-Asselin
Montréal, Québec
Canada H4J 1L5

Abonnement annuel / Yearly subscription
Canada
2e classe - 2nd class: $80 plus applicable taxes
1re classe - 1st class: $95
États-Unis / USA
1re classe - 1st class: $95 US
Ailleurs / Elsewhere
1re classe - 1st class: $125 US

Administration / Publicité
Sylva Ehramdjian-Bachekjian (General Manager)
Tél.: (514) 332-3757
E-Mail:sylva@horizonweekly.ca

Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail
Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X

Վարիչ Խմբագիր՝ Վահագն Գարագաշեան
Վարչական ղեկավարուհի՝ Սիլվա Էհրամճեան
Աւագ խմբագիր՝ Վրէժ-Արմէն Արթինեան
Անգլերէն/Ֆրանսերէն՝ Վիգէն Աբրահամեան, Թինա Սիլահեան
Սրբագրիչ՝ Սոնա Թիթիզեան
Ծանուցումներու ձեւաւորում՝ Լորի Խաչերեան

Թորոնթոյի Ներկայացուցիչներ՝ Գրիգոր Հոթոյեան, (416) 494-1921
Ժաք Վարդեսեան, (416) 722-9225

Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաշճեան, Իշխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնբաշ

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada
Canada

ARZ fine foods
the essence of mediterranean gourmet
since1989

Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering

NOW OPEN

Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292

Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084

Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com

Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com

For The Latest News And Deals Follow Us At:
www.arzfinefoods.com @arzfinefoods

KAREN

BARRY

GARO

ALEX

ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX

RE/MAX 3000

IMMOBILIER
+
HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMI LES MEILLEURS COURTIERS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PREFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

*Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
*Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
*Garo Kazandjian, courtier immobilier
*Alex Kazandjian, courtier immobilier
*Arlene Der Ghougassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE

Horizon, 3401, Olivar-Asselin, Montréal, Québec Canada H4J 1L5 Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail